

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Masło, czy armaty?

W Polsce w ten sposób nikt zagadnienia nie stawia. Odwrotnie za przykładem Anglików kpią sobie z Niemców, że mają za dużo armat jak na te cele, do których można je jeszcze bezkarnie wymierzyć, a że jedno cześnie ludność ogarnia nostalgia za masłem.

Prasa angielska notuje fakt wzrostu wpływów w Trzeciej Rzeszy tzw. „maslanej opozycji”, której hasłem jest: „Przez Hitlera dawajcie masła”. Tak ta rzecz wygląda w ujęciu „na wesoło”. Puśnięty więc wodze wyobraźni. Jeżeli rzeczywiście brunatne koszuły są tak spragnione masła, możemy być spokojni o naszą zachodnią granicę. Gdzież bowiem może w takim razie skierować się agresja Hitlerowska?

Można przewidzieć ze 100 procentową pewnością, że skieruje się tylko przeciwko Holandii. To jest przecież klasyczny róg obfitości nabiału w każdej postaci.

Cieszymy się! Nie my, a królowa Wilhelmina będzie miała kłopoty. Szkoda tylko, że już swą córkę wydała za mąż. Gdyby nie ta agresywna zamiary Hitlera w stosunku do Holandii mogłyby zakończyć się mniej krwawo.

No, ale i tak kto wie, czy historia, która u nas w Polsce zna już jedną wojnę „kokoszą”, (skończyła się ona wyjedzeniem przez pospolite rusze nie wszystkich kur w okolicy) nie do rzuci do swych kolekcji na odmianę „wojny maslanej”.

Masła holenderskiego, serów szwajcarskich najęść się do syta i wystarczy! Dalsze boje okażą się wtedy nie potrzebne.

Wolne żarty, panie Lemiesz, po wiedzy w tym miejscu czytelnicy.

Oczywiście, że w dużym stopniu żarty, ale żarty na tyle zupełnie poważnego zagadnienia! Jeżeli jakiś naród częściowo dobrowolnie a częściowo pod przymusem wycieka się wygód, cierpi niedostatek, ogranicza konsumpcję, aby podnieść przez to swój potencjał militarny, uzupełnić zbrojenia, to nie jest to oznaka słabości sił psychicznych tego narodu. Odwrot nie to dowodzi wielkiej jego odporności siły i ambicji. Inna sprawa, że jeżeli dozwolono do tego, że brakuje na węć masła i to jeszcze w czasie pokoju nie można niczego dobrego wróżyć na wypadek wojny. Ostry brak tłuszczów naturalnych jak każdy inny brak przedmiotu niezbędnego dla konsumpcji źle świadczy o zasobności kraju, wróży załamanie się psychiczne ludności w momencie, gdy wielkość ofiar z życia i zdrowia (wchodzi przecież w grę odżywianie) przekroczy naturalną fizjologiczną wytrzymałość człowieka.

Przeciwnicy Niemiec mają więc dostateczne uzasadnienie dla uciechy z powodu braku masła w Niemczech i braku różnych innych artykułów spożywczych. Nie powinni się cieszyć ale brać jako poważny argument przeciwko sobie wielką zdolność narodu niemieckiego wyrzekania się nawet zdawałoby się przedmiotów niezbędnych, gdy zajdzie rzeczywista czy też urojona albo narzucona potrzeba.

W Polsce ani masła, ani chleba, chwala Bogu, nie brakuje. Nie brakuje młodych sił, energii odwagi i zapału wojennego na wypadek jakiegokolwiek trzeby. Nie ulega jednak wątpliwości, że istnieją wielkie potrzeby jeżeli chodzi o dozbrojenie. Mamy i w tej chwili czym walczyć. Ale jest walka i walka.

Czym lepszy sprzęt, doskonalsze przygotowanie techniczne, tym mniej ofiar z życia będzie wymagała od nas przyszła wojna. Matki, żony, córki i ojcowie to powinni doskonale rozumieć. Rozumie to i rząd skoro rospisał

(Dokończenie na str. 2)

Piotr Lemiesz

Ostrzeżenie W. Brytanii

Ambasador brytyjski wraca do Berlina ze specjalną instrukcją

BERLIN (Pat). Brytyjski ambasador w Berlinie sir Neville Henderson powrócił w poniedziałek rano z Londynu do Berlina.

LONDYN (Pat). Donoszą, że sir Neville Henderson powrócił do Berlina z instrukcją, aby natychmiast zażądał widzenia się z ministrem spraw zagranicznych von Ribbentropem i, o ile to możliwe, z kanclerzem

Hitlerem, oraz feldmarszałkiem Goeringiem.

Wszystkim trzem ambasadorom brytyjskim przedstawiono w sposób sta nowczy i wyraźny, że W. Brytania całkowicie popiera inicjatywę prezydenta Roosevelta, do której przywiązuje największą wagę i że uważałaby za rzecz godną pożałowania, gdyby rząd niemiecki inlejtatywnie tę potrak

tował negatywnie. Spowodowałoby to wzrost napięcia międzynarodowego i mogłoby mieć fatalne skutki.

Rząd W. Brytanii gotów jest w każdej chwili, tak oświadczył ma Henderson, do podjęcia z Niemcami rozmów na płaszczyźnie, wysuniętej przez prezydenta Roosevelta, uważając, że na płaszczyźnie tej szersze interesy Niemiec nie mogą być pominięte.

W międzyczasie jednak wobec nie wątpliwego napięcia międzynarodowego, będącego następstwem woj skowej aneksji Czechosłowacji przez Niemcy, i wobec konsekwencji, jakie rząd brytyjski wyciągnąć musiał z tej sytuacji dla sprawy obrony pokoju, W. Brytania widzi się zmuszoną zaprowadzić pewnego rodzaju służbę przymusową o charakterze wojsko wym, aby wzmocnić swoją armię.

Zarządzenia te, podobnie jak cały program uzbrojenia wojska brytyjskiego, mają charakter wybitnie defensywny, co ambasador Henderson ma z naciskiem oświadczyć: polityka rządu brytyjskiego, zmierzająca wszelkimi środkami do utrzymania pokoju nie powinna być przeto komentowana jako zmierzająca do okrażenia Niemiec.

W brytyjskich kołach miarodajnych podkreślają, że instrukcja, udzielona Hendersonowi, nie jest pomyślna na jako nowa oferta pokojowa, lecz jako ostrzeżenie zwłaszcza przed piątkowym przemówieniem kanclerza Hitlera.

Ambasador brytyjski w Paryżu—sir Eric Phipps dokonał z polecenia swego rządu formalnej demarche wobec rządu francuskiego, wyjaśniając pobudki kroku brytyjskiego i treść instrukcji, udzielonej Hendersonowi oraz prosząc rząd brytyjski o przyłączenie się do akcji brytyjskiej i poparcie tej inicjatywy przez udzielenie analogicznych instrukcji ambasadorowi Coultandre.

Na zapytanie, czy powrót Hendersona oznacza w jakikolwiek sposób, że rząd brytyjski zgodził się na aneksję Czechosłowacji, Chamberlain w Izbie Gmin odpowiedział: OCZYWIŚCIE NIE.

Na zapytanie czy rząd postanowił uznać to co zaszło w Albanii, Chamberlain odpowiedział przecząco.

Minister Gafencu w Londynie

LONDYN (Pat). Minister Gafencu rozpoczął rozmowy z lordem Halifaxem w Foreign Office. O godz. 16 minister Gafencu spotkał się z premierem Chamberlainem w Izbie Gmin.

Min. Markowicz wrócił z Włoch

BIAŁOGRÓD (Pat). Jugosłowiański minister spr. zagr. Markowicz powrócił w poniedziałek rano z Wenecji do Białogrodu.

Odprawa wojewodów

WARSZAWA (Pat). W prezydium rady ministrów odbywa się dwudniowa odprawa wojewodów zwołana przez premiera gen. Stawoja Składkowskiego w sprawach zatrudnienia bezrobotnych przy inwestycjach.

Przymus służby narodowej w Anglii

LONDYN (Pat). Decyzja rządu brytyjskiego podwojenia liczby wojsk terytorialnych spowodowała silną reakcję społeczeństwa na rzecz zaciągu ochotniczego do szeregów wojsk terytorialnych.

W samym sercu city londyńskiej na skwerze przed giełdą i bankiem angielskim przemawiał do zgromadzonych kilku tysięcy pracowników city Winston Churchill, witany niezwykle owacyjnie. Wyrażając swoje zadwole nie z postępu rekrutacji ochotniczej w Londynie, Winston Churchill oświadczył, że „osiągnięto godne uwagi rezultaty, biorąc pod uwagę zawile przepisy, dotyczące zawodów i zajęć, zastrzeżonych wyłącznie z zaciągu ochotniczego. Przepisy te zdają się stawiać służbę wojskową na poziomie, nie od powiadającym jej znaczeniu i z tego powodu tyle ludzi zostaje odrzuconych. Słabość nasza polega na tym, że za zgodą narodową udzieliliśmy wielu państwom w Europie gwarancji, że wspólnie z nimi przeciwstawimy się jakiegokolwiek dalszej agresji i, jak do tychczas, nie podjęliśmy żadnych właściwych kroków, by zaopatrzyć się w armię dostateczną do poparcia naszych słów. Brytyjska słabość wojskowa zachęca wrogów i zniechęca obecnych lub ewent. sojuszników brytyjskich i nie dopuszcza lub co najmniej opóźnia zgromadzenie milijonów po-

kój państw, których zbiorowa siła wojskowa jest największą gwarancją utrzymania pokoju.

Dla każdego widocznym jest że brytyjska opinia publiczna jest coraz bardziej życzliwie usposobiona dla przymusowej służby narodowej we wszystkich jej przejawach. Staje się co raz bardziej prawdopodobnym, że niedługo zaprowadzona zostanie przymusowa służba narodowa”.

Wątpliwym jest, aby rząd zaprowadził powszechną służbę wojskową w całej rozciągłości, ale zdaje się rzeczą pewną, że rząd rozważa obecnie wpro wadzenie przymusu służby narodowej, chociażby w formie przejściowych pól

środków. M. in. rozważane są następujące cztery odmiany: 1) 4 miesięczne ćwiczenia młodzieży od 18 do 20 lat w szeregach armii regularnej, a następnie 4 letnie ćwiczenia w szeregach armii terytorialnej. 2) Służba młodzieży od 18 do 20 lat w szeregach armii terytorialnej, na okres 5 lat co najmniej z jednomiesięcznym okresem pełnych ćwiczeń. 3) służba w armii terytorialnej dla wszystkich mężczyzn od 18 do 30 lat. 4) przymusowe ćwiczenia fizyczne od 17 do 20 lat.

Należy przypuszczać, że sprawa ta będzie przez gabinet brytyjski w ciągu bieżącego tygodnia dokładnie rozważona.

Anglia nie spuszcza z oka Gibraltaru i Tangeru

LONDYN (Pat). Odpowiadając na zapytania w sprawie koncentracji wojsk hiszpańskich w pobliżu Gibraltaru, podsekretarz stanu Butler oświadczył:

Według informacji, jakie otrzyma liśmy, niedawne ruchy wojsk w Hiszpanii południowej były naturalną konsekwencją zarządzeń demobilizacyjnych. Rząd brytyjski nie zwracał się o żadne wyjaśnienia w tej sprawie, ani ich nie otrzymywał.

Na zapytanie jednego z posłów czy posiłki posłane do Gibraltaru są wystarczające, Butler odpowiedział: nie mogę odpowiadać za ministra obrony narodowej, uważam jednakże, iż zarządzenia te są wystarczające.

Odpowiadając na dalsze pytania, Butler oznajmił, iż rząd brytyjski przywiązuje duże znaczenie do utrzymania obecnego stanu rzeczy w strzeżeniu Tangeru.

W. Brytania—Sowiety

Rojewania jeszcze nie zostały ukończone

LONDYN (Pat). Premier Chamberlain unikał w Izbie Gmin udzielenia konkretnej odpowiedzi co do obecnego stanu rokowań z Moskwą.

Premer oświadczył, że nie uważa,

aby było rzeczą pożądaną słaść przedwczesne deklaracje o stanie rokowań, które się jeszcze wciąż toczą, oraz, że stanowisko rządu brytyjskie go zostało już sprecyzowane.

Wspólne interesy polsko-estońskie

WARSZAWA (Pat). Naczelny wódz armii estońskiej Laidoner przed wyjazdem z Warszawy przyjął przed stawiciele prasy polskiej, którym udzielił zbiorowego wywiadu, mówiąc m. in.:

„Co się tyczy stosunków polsko-estońskich, przy nawiązaniu kontaktu z polskimi mężami stanu i przy szcze gółowym ich omówieniu, przede

wszystkim z Marszałkiem Śmigłym Rydzem i z ministrem spraw zagranicznych pułkownikiem Beckiem, mogłem skonstatować, iż, pomimo że Polska jest wielkim mocarstwem a Estonia niewielkim krajem, mamy wiele wspólnych interesów, że mogą nam zagrażać wspólne niebezpieczeństwa, lecz największą wagę ma to, że między nami panuje pełne wzajemne zrozumienie”.

Francja wypowiada zdecydowaną walkę przeciwko obcej propagandzie

PARYŻ (Pat). Agencja Havasa donosi: W celu zwalczania propagandy antynarodowej, prowadzonej w różnych formach we Francji, a w szczególności w Alzacji i Lotaryngii, rząd francuski na ostatnim posiedzeniu rady ministrów wydał szereg ważnych zarządzeń.

Po wysłuchaniu sprawozdania ministra Chautemps, dotyczącego sytu

acji w Alzacji i Lotaryngii, rząd postanowił rozwiązać trzy organizacje, których działalność była szkodliwa dla jedności narodowej. Są to: „Yungmanns Shast”, „Bund Erwin von Steinbach” i „Elsaessischer Volksbildungsverein”.

Na tym samym posiedzeniu rady ministrów przedstawiono do poipi

su prezydenta Lebruna dwa dekrety, z których jeden przewiduje surowe kary za otrzymywanie z zagranicy funduszy, przeznaczonych na prowadzenie we Francji propagandy antynarodowej, drugi dekret jest wymierzony przeciwko działalności, zmierzającej do wywołania nienawiści, lub niezgody pomiędzy Francuzami i powodów rasowych, lub religijnych.

Zgon prezesa Zw. Polaków w Niemczech

21 kwietnia zmarł w Berlinie, przeżywszy lat 67 ś. p. ks. proboszcz dr Bolesław Domański, prezes Związku Polaków w Niemczech, przewodca ludu polskiego, zamieszkałego w granicach Rzeszy Niemieckiej.

Ś. p. ks. dr. Domański większą część swego życia poświęcił bohaterskiej i nieustępliwej walce o sprawę polską w Niemczech. Zgonowi wielkiego kapłana i patrioty towarzyszył głęboki żal nie tylko osieroconej Polonii w Niemczech, lecz również całego społeczeństwa polskiego w kraju, które dobrze znało świetlaną postać jego bojownika narodowego.

Na „placu bitwy“ pod Boguminem

(Od specjalnego wysłannika)

Bogumin, w kwietniu.

Na wielkim dworcu pusto. Cisza, jak w kościele.

Kilkumastu pasażerów, którzy w siedli z pociągu, zniknęło w tunelach.

Wrażenie, jakie wywiera kontrast wielkości dworca i tej ogromnej pustki, dominuje nad wszystkim. Zmysły, nastawione na „bogumińskie sen sacje“, trafiły w próżnię.

Ogarnia mnie jakieś

NIEPRZYJEMNE UCZUCIE.

Widzę przecież polskich kolejarzy, polskie napisy. A jednak — ta pustka i cisza jest po prostu niepokojąca.

Próbuję się otrząsnąć... Sugestia wieści, krążących po całej Polsce, za czynna znów działać i ostatecznie — ciekawość bierze górę.

Pierwszy interesujący „obiekt“ to młodzi, rośli kolejarze z paskami pod brodą, uzbrojeni w rewolwery. Pewnie musi być ich tu wielu, właśnie tu — pomyślałem. Rozglądam się więc. Jest ich jednak zaledwie kilku. Patrząc na nich pilnie, pakby na twarzach mieli wypisaną jakąś przygodę... Niestety, spaceruję tam i z powrotem poważni, spokojni. Tak, jak w Krakowie, Warszawie czy Wilnie.

Przebiegam tunel i trafiam do wielkiej hali dworcowej, po której kręci się kilkanaście osób. Na ścianie rzucił mi się w oczy afisz: „Ażyl dla uchodźców z Czechosłowacji przy ul. Robotniczej“... Wszędzie wyraźnie polskie napisy. Ami znaku po obcych.

JAKBY SIĘ TU NIC OD DAWNA NIE ZMIEŃIAŁO.

Wreszcie wychodzę na miasto. — Przed dworcem niewielki podłużny plac. Na przeciwko kilkupiętrowe ciemne kamienice. Na jednej z nich ślad po zerwanych literach: „Cesko-słowacka diskontni banka“. Po środku czekają na pasażerów dwa duże brudne tramwaje. Jeden do Bogumina — Miasta (nad Odrą), drugi do Ostrawy.

Na zbiegu ulic stoi młody, wysoki, dobrze zbudowany policjant. Mundur nowitki, idealnie dopasowany. Grzecznie wskazuje mi drogę i podaje adres jedynego czynnego hotelu „Avion“. Inne są zamknięte — właścicielami ich byli Niemcy i Czesi. Ten jest polski.

Ulicami: Marsz. J. Piłsudskiego (główna arteria Nowego Bogumina) i Grawczyńskiego dostają się na ogromny, wyasfaltowany, czystutki plac Wyzwolenia, przy którym stoi dwupiętrowy czerwony budynek z przewidywanym napisem na płótnie — „Magistrat“.

I znów to samo, co na dworcu, dominujące wrażenie.

„ZAMARŁE MIASTO“

— cisnie mi się miano woli na usta. Długie szerokie ulice, bogate duże sklepy, asfalty, wysokie nowoczesne domy — a pusto i cicho. Aż nieswojo. Jakby zaszło tu coś niezwykłego. Ten niewytłumaczony spokój jest intrygujący do najwyższego stopnia. Wrażenie potęguje sieć gęstych posterunków policji.

Chodzą tylko po dwóch. Co sto, co dwieście metrów. Wszyscy młodzi, barczyści, wysocy. Od czasu do czasu przejeżdża wolno patrol rowerowy. I również dwóch.

Spotykam junaków — po dwóch lub trzech.

Szczegóły o „bitwie“ zebrane razem z całej Polski i podlane sosem wersji krakowskiej, zaczynają działać coraz silniej a na tle tej niezwykłej atmosfery nabierają cech prawdy podobieństwa i nieznośnie podniecają ciekawość.

Wchodzę do

MAGISTRATU,

po adres pewnego kręwniaka, które go przeniesiono tutaj z Bystrej koło Bielska. I tu również pusto. Szukam Biura Ewidencji Ludności. Nagle sposterzegam, że nie jestem sam. Łazi za mną krok w krok jakiś młody czło wiek i skrupulatnie odczytuje wszystkie napisy. Równocześnie jednak przygląda mi się dyskretnie, nie spuszczać mnie z oka. Zrozumiałem.

Wreszcie stoję przed urzędnikiem. Meldunki są jednak niezupełne. Pokazuje mi mizerną kartotekę. Właściciele domów nie zaprowadzili jeszcze ksiąg meldunkowych. Przy tym nieustanny ruch ludności powo duje ogromne zamieszanie.

*) Pierwsza część reportażu ukazała się w numerze niedzielnym „K. W.“ z dnia 23 b. m.

Sam widziałem szeregi ciężarowych aut do przewożenia mebli, odjeżdżających w kierunku granicy, z napisami w rodzaju:

„ZASILATELSTVI, MORAVSKA OSTRAVA“

i t. p.

Ostatecznie więc adresu nie otrzymałem. Nie tracąc zatem czasu, pędzę do „Avionu“, wynajmuję miły, czystutki pokójek z bieżącą zimną i ciepłą wodą (4 zł. za dobel), w resta uracji hotelu zjadam smaczny i nie drogi obiad, zapijając go doskonałym „Prazdrojem karwińskim“ z browaru hr. Larisch - Mönicha, a — znów jestem na mieście.

Mam do załatwienia parę drobnych sprawunków, korzystając więc z tej okazji wchodzę do pierwsze go napotkanego sklepu, przeczyta w go uprzednio nazwisko właściciela: Kopcziński.

Nazwisko to jest tam tak często spotykane, jak u nas „Mackiewicz“. Kopczińskich jest pełno. Co krok spotyka się charakterystyczne zresztą dla Zaolzia, napisy: „Frzyjer i go lacz“ — Kopcziński. „Rzeźnik i wędliniarz“ — Kopcziński.

„PIEKARNIA RECHTOROWA“

i znów — Kopcziński („Pon rector“ mówi się na całym Śląsku na nauczy ciela).

Otóż, kupiwszy parę drobiazgów rozpoczynam z panem Kopczińskim rozmowę. Z miejsca poznaję, że rodu wity Ślązak, Zaolzianiec. Uprzejmy, sympatyczny. Mówi gwarą nieznaną, niepoprzedzającą czechizmami, od czasu do czasu akcentując trzecią zgłoskę od końca.

I teraz dopiero poznaję częściowo tajemnicę pustki i ciszy.

Po zajęciu wraz z Zaolziem Bogumina przez Polskę, wyjechała do Czech ogromna masa urzędników. Poza tym w czasie kryzysu sudeckiego go uciekło do Rzeszy bardzo wielu Niemców. Skutkiem tego

LUDNOŚĆ MIASTA ZMNIĘSZYŁA SIĘ O RÓWNĄ POŁOWĘ.

Nowy Bogumin (miasteczko przy węzle kolejowym) liczył przed jesienią ub. r. 12,000 mieszkańców, obecnie zaś ma tylko 6 tysięcy. Bogumin - Miasto (czyli Stary Bogumin przy moście granicznym na Odrze, oddalonym o 2 i pół km. od Nowego Bogumina) liczył 3200, obecnie zaś ma niespełna 2000 mieszkańców.

Próbuję teraz z innej beczki i pytam ostrożnie sympatycznego rozmówcę:

— Proszę Pana, a skąd się wzięły te niezwykłe plotki (umyślnie akcentuję ten wyraz) o bitwie pomiędzy Polakami a Niemcami w Bogumin.

Ślązak z miejsca wybucha śmiechem i mówi, że boguminianie mają z tymi plotkami prawdziwą uciechę. Nabijają się z nich przy każdej sposobności.

— Zwoją nam niestworzone historie z całej Polski. Komedial! — słyszę odpowiedź.

A jednak postanowiłem popróbować gdzie indziej.

W pięknym, dużym parku wszczy nam

ROZMOWĘ Z JAKIMŚ UCZNIEM.

Nie ma jeszcze przepisowego mundur, widzę jednak niebieską tarczę z numerem na rękawie płaszcza.

I znów, jak wszędzie tam, szeroki uśmiech i sympatyczna rozmowa. Następuje jednakże nieprzewidziana przeszkoda: jakiś hotentocki makaronizm polsko-czeski. Zamiast „mówić“ — słyszę wyraźnie „mlówić“. A więc po czesku.

Co chwila rozmowa się urywa — musimy wyjaśniać znaczenie słów.

Jest uczniem IV klasy państwowe go gimnazjum koedukacyjnego im. A. Asnyka. Właśnie siedzimy w odległości 200 metrów od szkoły. Piękny nowoczesny 3 piętrowy gmach.

Dowiaduję się, że dawniej było to gimnazjum czeskie bez języka pol-

skiego w ogóle (śląd ten „makaronizm“ — pomyślałem) Oprócz tego gimnazjum, Niemcy mieli swoje, uczęszczało doń aż 600 uczniów i uczenic. Polacy tylko jedną szkołę powszechną — nieliczną oczywiście, z powodu znanego czeskiego terroru, stosowanego do rodziców, którzy zapisywali swe dzieci do polskich szkół.

Obecnie sytuacja się zmieniła i — bez terroru! — ułożyła się następująco:

Dawne gimnazjum czeskie to obecnie im. A. Asnyka. Uczy się w nim 500 polskich dziewcząt i chłopców. Gimnazjum czeskiego nie ma, jest niepotrzebne. Niemieckie pozostało, lecz liczba uczącej się w nim młodzieży spadła z 600 do... 30 (trzydziestu uczniów i uczenic!).

Stosunkowi temu odpowiada zresztą język ludności. W obydwu Boguminach

SŁYSZY SIĘ WSZĘDZIE POLSKI.

Wszyscy mówią po polsku. Niemiecki słychać czasami, czeskiego natomiast nie słyszałem ani razu.

Rozmowa schodzi na chwilę na inne tematy. Młody Zaolzianiec stawia mi kilka pytań, wypowiedzianych owym fatalnym makaronizmem.

— Proszę pana, my jesteśmy tu bardzo ciekawi, czy będzie wojna z Niemcami. Nie mógłby mi pan coś o tym powiedzieć?

Mówię mu, że sytuacja jest wprawdzie bardzo napięta, ale nie można się bawić w przewidywania. Wojny teraz może nie być — koniec.

Mój młody rozmówca, mający chyba jakieś 18 lat, robi wyraźnie za wiedzioną miłą. Następnie z błyskiem w oczach rzuca parę mocnych wykrzykników, po czym uderzając pięścią w rozłożony na kolanach zeszyt mówi po śląsku z zapalem:

— Pierrona, to se ale musi skónczyć! „Oni“ se tam za wiele pozwalajom. My tu wszyscy chcemy... „iść“. My se nie boimy!

Rząd japoński rozważa kwestie europejskie

LONDYN, (Obsł. sp.). Dzisiejsza popołudniowa prasa londyńska poświęca swoją uwagę podanej wczoraj przez radio niemieckie wiadomości o nowych posunięciach rządu japońskiego w sprawach europejskich.

Niemieckie biuro informacyjne doniosło mianowicie, iż wczoraj późno wieczorem odbyło się nagłe, nadzwyczajne posiedzenie japońskiego rządu na którym omawiane były sprawy europejskie.

Przed posiedzeniem minister wojny Itagaki miał naradę z premierem, zaś po posiedzeniu z szefami sztabów generalnych japońskich sił lądowych i morskich.

Prasa angielska zaopatrzyła tę wiadomość w obszerny komentarz.

Zdaniem tutejszych kół politycznych jest to już dawno oczekiwane wystąpienie trzeciego punktu trójka-

ta totalitarnego, który chce jeszcze przed odpowiedzią kanclerza Hitlera rzucić na szalę rozgrywających się obecnie wypadków, swoją wagę gatunkową. W kołach zbliżonych do Dawning Street uważają, że nagłe angażowanie się Japonii w kwestie europejskie, poprzedzone prób- nym balonem, którym była wiadomość o wysłaniu na wody śródziemnomorskie japońskiej eskadry bojowej, jest reakcją na prowadzone ostatnio między Londynem a Moskwą ro-

zмовy, podczas których, jak donoszą agencje prasowe, roztrząsana jest kwestia zagwarantowania przez Anglię wschodnich granic Rosji Sowieckiej.

W ten sposób na arenę rozgrywających się obecnie w Europie wypadków wkracza czynnie nowy gracz — Japonia, gdyż, jak zapewnia komuni- kał niemieckiego biura informacyjne go, rząd japoński powziął co do spraw europejskich daleko idące uchwały.

„Precz z Hitlerem! Niech żyje masło!“

BERLIN, (Obsł. sp.). Dzisiejszy dziennik niemiecki „12 Uhr Blatt“, zamieszcza dziś artykuł o nowej

„wojnie maślanej“, wszczętej ostatnio przez prasę zachodnio - europejską przeciwko Niemcom.

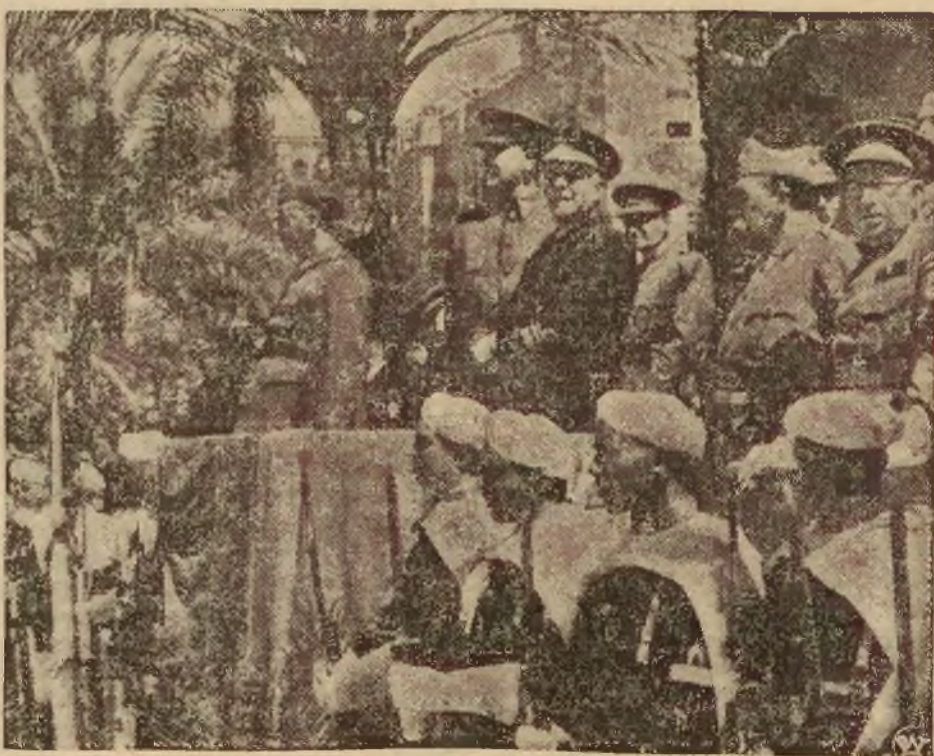
Berliński dziennik informuje swych czytelników, iż w ostatnim numerze gazety „Dayly Telegraph“ ukazała się wiadomość, podana jednocześnie przez wpływowe dzienniki nowojorskie, iż nazajutrz po uroczystościach 50-lecia kanclerza Hitlera w Gdańsku, na ulicach miasta rozrzucono ulotki następującej treści: „Precz z Hitlerem! Niech żyje masło“.

„12 Uhr Blatt“ donosi dalej, iż jenna gazeta angielska doniosła o tym, że pewien właściciel pensjonatu w Gdańsku, któremu dwie Angielki oczarowane jego gościnnością podczas ich pobytu w „Gdańsku, nadesłały z Londynu kilogram masła, trafił do obozu koncentracyjnego.

Dziennik niemiecki, nie zaprzeczając tym informacjom, a tylko z ironią kończy: „Nie obawiam się wojny maślanej. Możemy się jedynie cieszyć z nieudolności propagandy demokratycznej“.

Czy naprawdę?

Defilada zwycięstwa przed gen. Franco

Gen. Franco przyjął w Seville defiladę 70.000 swych zwycięskich wojsk. Defilada ta otrzymała miano „Defilada zwycięstwa“. Na zdjęciu gen. Franco w towarzystwie generałów Queippo de Llano, Moreno, admirała Cervera oraz oficerów swego sztabu na trybunie honorowej, podczas defilady.

Słowa te są charakterystyczne. Po dobre wypowiedzi słyszałem już kilkakrotnie.

NASTRÓJ LUDNOŚCI JEST GODNY PODZIWIU, IMPONUJĄCY.

Ta wiara we własne siły, ta gotowość — po prostu porywa.

Rozmowa dobiega końca, przystępuję więc do „sprawy najważniejszej“ i formułuję pytanie podobnie ostrożnie, jak w sklepie p. Kopczińskiego.

Reakcja ta sama — śmiech i odpowiedź: Proszę pana! Wy tam opowiadacie o nas takie rzeczy, o których nam się tutaj nawet nie śniło.

No, teraz już jestem nieco stropiony i tracę nadzieję na „bitwę z Niemcami“.

Powtarzam sobie jednak po raz ostatni „nie ma dymu bez ognia!“ i szukam choćby jakiejś małej iskielki. Przecież coś być musiało!

Przewidywanie to było słusze. Wyłapuję bowiem kilka szczegółów — jak się okazało później, ogólnie znanych w Boguminie — których potwierdzenie i nieznaczna korektę otrzymuję w godzinę później z innego, wiarygodnego, źródła.

Otóż trzeba trafić, że spotykam całkiem przypadkowo starego znajomego. Stanowisko, które tam zajmuję, daje mi rękojmię doskonałych i pewnych informacyj. Korzystam skwapliwie z zaproszenia do mieszkania i tam uzyskuję całkowite

WYJAŚNIENIE „ZAGADKI“.

— Wiem, o co mnie na samym początku zapytałeś, i dlatego od razu cię zapewniam, że „to wszystko“ jest kompletną bajdą — słyszę na wstępie.

W toku dalszej rozmowy dowiedziałem się, z czego wyrosła plotka o bitwie z Niemcami.

Na jej powstanie złożyły się dwa wypadki, które — według mego przekonania — poplątano razem a następnie spreparowano z tego całą nieprawdopodobną historię, do dziś dnia ogromnie w Polsce popularną.

A więc:

Podczas zajmowania przez Niemców Czech i Moraw wybuchła

ZACIEKŁA BITWA ODDZIAŁÓW NIEMIECKICH Z CZESKIM GARNIZONEM WE FRYDKU.

Dowództwo garnizonu frydeckiego nie zastosowało się bowiem do rozkazu wyższych władz wojskowych i zaopatrzyło swe oddziały w amunicję.

W rezultacie walki poległo — jak opowiadają — 300 Niemców. To jeden fakt. (Do liczby tej radio sowieckie dodało „tylko“ jedno zero a teren bitwy przesunęło o 20 km. na północ pod Bogumin, zamieniając Czechów na Polaków).

A teraz drugi. W dniu wkroczenia Niemców do Ostrawy — a więc działo się to mniej więcej w jednym czasie z incydentem frydeckim —

DWA NIEMIECKIE AUTA PAN-CERNE PRZEJECHAŁY PRZEZ POLSKĄ GRANICĘ W REJONIE RYCHWAŁDU.

Natychmiast jednak zostały zatrzymane i na żądanie polskich władz wojskowych wycofały się.

Możliwe, że „historia bitwy“, spreparowana z tych dwu wypadków nie mających ze sobą nic wspólnego, zawdzięcza niektóre „pikantniejsze“ szczegóły pewnym incydentom w przygranicznych miejscowościach Zaolzia, powstałym pomiędzy ludnością polską a mniejszością niemiecką na tle — jak tam opowiadają — prób propagandy hitlerowskiej wśród niemieckiej młodzieży. Podobno młodzi zapaleni „oczekiwali“ na Zaolziu swego Führera. Przekonano ich że to fantazja.

Incydenty te zresztą nie mają żadnego większego znaczenia.

I oto jak wygląda

PRAWDA O „BITWIE“ POD BOGUMINEM.

Krakowski „pociąg pancerny“ zjechał do rozmiarów zaledwie 2 aut, które przez nieostrożność przejechały granicę, a 3000 „zabitych“ Niemców cieszy się jak najlepszym zdrowiem i — nigdy prawdopodobnie nie widzieli oni Bogumina.

Zbigniew Cieślak.

SPROSTOWANIE: W pierwszej części reportażu w drugiej szpalcie, w osiemnastym wierszu od góry znalazła się pomyłka korektorska: zamiast „śledząc go“ winno być „śledzącego“; następnie w czwartej szpalcie, w jedenastym wierszu od dołu, zamiast „punktem“ winno być „faktem“. Z. C.

Hotel EUROPEJSKI
WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach. Winda osobowa

Nożycami przez pra

OCENA HISTORYCZNEGO TYGODNIA.

Tydzień obecny można bez blag nazwać historycznym. Sprawa pow azechnej służby wojskowej w Anglii z niecierpliwością oczekiwana mowa Hitlera, ewentualny pakt lotniczy angielsko-sowiecki, ewentualne porozumienie bułgarsko - węgiersko - jugosłwiańskie! Jak na 7 dni — wystarczy.

Ubiegły tydzień niemniej historyczny tak ocenia „Polska Zachodnia”.

Gdyby chcieli ocenić retrospektywnie rezultaty akcji dyplomatycznej ubiegłego tygodnia, to trzeba by najpierw stwierdzić, że mocarstwom zachodnio-europejskim udało się odrobić nieco terenu prestiżowego, uinaczonego na skutek ostatnich agresji państw osi. Apel Roosevelta był tu sukcesem nieślada. Poza tym warto skonstatować, że na tle inicjatywy włoskiej wobec Węgier i Jugosławii zarysowały się pierwsze poważniejsze możliwości trudności dla osi Rzym — Berlin. Nie to, że oświadczenia niemieckie i włoskie mówią o status quo w stosunku do Węgier i Jugosławii, ale że w tym samym czasie, gdy Węgry i Jugosławia były w trudnym położeniu, Niemcy i Włochy nadal bardzo ciepło. Czy mogłoby być inaczej w chwili takiego naporu „demokracji”? Nie można jednak wykluczyć, że i te nowe trudności zostaną jeszcze przezycielone i wyrównane dla spoiłości osi.

A tymczasem zmęczona ludzkość woła do pp. dyplomatów: mniej historycznych, więcej, zwykłych tygodni!

TRAGEDIA NARODU BEZ PAŃSTWA.

Koło wybrzeży Palestyny błąka się statek grecki z 400 nielegalnymi emigrantami żydowskimi, których ani Palestyna ani żadne inne państwo przyjąć nie chce. Omawiając tragedię uchodźców krakowski „Nowy Dziennik” słusznie pisze, że:

Musimy kontynuować z całą energią walkę o otwarcie bram Palestyny dla tysięcy rzesz bezdomnych tułaczy, błąkających się dziś po wszystkich morzach i oceanach. Musimy poruszyć angielską opinię publiczną, która z pewnością protestuje przeciwko tym nieludzkim praktykom, jakie odbywają się w wybrzeżach palestyńskich wobec wynędzniałych kobiet, starców i dzieci, których nie wypuszcza się nawet do — obozu koncentracyjnego dla uchodźców. bo i o to już prosiły naczelne instancje Jlszuwu, mimo całej bolesnej paradoksalności takiej instytucji w Palestynie. Nie ma nielegalnej imigracji żydowskiej do Palestyny! — takie powinno być nasze bezwzględne żądanie!

Wysiedleni z pasa granicznego decyzją starosty baranowickiego

Starosta Powiatowy Baranowicki 18 bm. wydał decyzję o wywiedzeniu z pasa granicznego na okres 3 lat niżej wymienionych osób karanych za działalność komunistyczną...

Dziwactwa milionerów znane są i w Belgii

W Brukseli zmarł niedawno milioner bolenderski Ludwik Napoleon Kuypers w wieku 94 lat. W świecie plutokracji holenderskiej i belgijskiej znano go jako największego skąpca. Mimo olbrzymiego bogactwa, licznych włości posiadanych zarówno w Belgii, jak i w Holandii, multimilioner spędził ostatnie lata swego życia w skromnej Brukseli. Posiadał on wspaniały zamek, położony w północnej części Brabantu, w którym jednak nie zamieszkiwał i zamienił go na skład rupieci, deklarując w zeznaniu podatkowym zamek jako remizę, by w ten sposób płacić mniej podatku.

Rozmowa: Moltke — Beck na temat Gdańska i Bogumina

„A. B. C.” podaje: Wielkie wrażenie wywarły w Paryżu rewelacyjne informacje słynnego publicysty, dziennikarza Roberta Danjon na łamach „Paris Soir”, który ze źródeł dobrze poinformowanych zdołał wy dobyć wiadomość o przebiegu rozmowy min. Becką z amb. Niemiec v. Moltke.

W pierwszym tygodniu drugiej połowy marca Niemcy były gotowe dorzucić do swych dotychczasowych zdobyczy jeszcze jedną. Dziennikarz francuski, jako nacowny świadek stwierdza, że w tym historycznym tygodniu marca wszystkie bandery, flagi i chorągwie ze swastyką, jakimi rozporządził Gdańsk, były przygotowane do wywieszenia na oknach, bramach i dachach. Im bliżej było daty 18 marca, tym napięcie czynników partyjnych w Gdańsku rosło.

Port gdański był już gotów przyjąć wracający z Kłajpedy pancernik „Deutschland”, jednak jak określa „Paris Soir”

ARMATY POLSKIE BYŁY NA SWYCH STANOWISKACH

i gdańskie samoloty wróciły do swych hangarów, przygotowane bandery i sztandary zostały znowu schowane do szaf.

Ten przełomowy dzień w życiu Gdańska został poprzedzony rozmowami pomiędzy reprezentantami dyplomatycznymi Polski i Niemiec. Pierwsza rozmowa została przeprowadzona pomiędzy ministrem Rzeszy v. Ribbentropem, a ambasadorem Polski w Niemczech Lipskim. Min. Ribbentrop, który zaprosił do siebie ambasadora Lipskiego, przyjął swego gościa niezwykle serdecznie i w długiej rozmowie starał się go przekonać o konieczności uzgodnienia dwóch spraw pomiędzy Polską i Niemcami.

Minister v. Ribbentrop mówił, że jest konieczna do załatwienia sprawa gdańska, że musi być również zakończony przejazd przez pomorze i że wreszcie istnieje bolesne dla Niemiec zagadnienie niemieckiej mniejszości narodowej w Polsce.

Bezpośrednio po tej rozmowie ambasador Lipski udał się do Warszawy, gdzie przedstawił Rządowi Polskiemu zgłoszone życzenia Niemiec

Tego samego dnia ambasador niemiecki w Warszawie v. Moltke udał się do min. Becka i zaprosił ministra spraw zagranicznych Polski do Berlina na konferencję z kanclerzem Hitlerem oraz min. Ribbentropem. Moltke przedstawił ministrowi Pol-

ski zdanie ministra Rzeszy Ribbentropa, który stwierdził, iż dobrze kształtujące się stosunki polsko - niemieckie należałoby jeszcze poprawić i przedłużyć trwanie paktu nieagresji na dalszych 15 lat, jednak wymaga to spełnienia pewnych warunków przez Polskę.

Są to następujące sprawy: UREGULOWANIE SPRAWY GDAŃSKA, ROZSTRZYGNIECIE ZAGADNIENIA AUTOSTRADY PRZEZ POMORZE, PRZEDYSKUTOWANIE SPRAWY BOGUMINA. AMBASADOR PRZEDSTAWIŁ PRZYKŁADY JAK SOBIE WYOBRAŻA ROZSTRZYGNIECIE TYCH SPRAW.

Wreszcie Niemcy życzyłyby sobie aby Polska przystąpiła DO PAKTU ANTYKOMINTERNOWSKIEGO.

Minister Polski w odpowiedzi stwierdził najpierw, że nie może skończyć z zaproszenia do Berlina. Słowa min. Becka brzmiały następująco: Przygotowuję się do podróży do Londynu, a podróz ta jest dla mnie bardzo ważna. Jestem bardzo zaszczycony zaproszeniem do Berlina, ale sądzę, że o tej sprawie możemy pomówić kiedyś później.

Gdy wobec tej odpowiedzi amb. Beck dodał przy pożegnaniu uścisku dłoni: A POZA TYM CICIĄŁEM UPRE-

Wojsko pracuje na roli wobec braku w Niemczech robotników roln.

Z powodu coraz dotkliwszego braku rąk roboczych na roli, w Niemczech od kilku lat wojsko występuje jako siła pomocnicza przy orce i zasiewach wiosennych, a także w okresie sprzątania zboża. W tym roku kontyngenty pomocnicze wojska dla prac rolnych zostały znacznie zwiększone.

Poza tym naczelne dowództwo armii wydało specjalne zarządzenia, regulujące kwestię użytkowania wojska do prac pomocniczych na roli. W myśl tych zarządzeń do prac tych mogą być odkomenderowani jedynie żołnierze drugiego rocznika, tj. tego, który przeszedł już zasadniczo wyszkolenie wojskowe.

Nowe obozy koncentracyjne w Niemczech dla 400.000 wrogów reżimu na wypadek wojny

Według informacji berlińskiego korespondenta „Daily Herald”, w Niemczech przy gotowuje się obecnie 5 nowych obozów koncentracyjnych, mianowicie w pobliżu miast Dortmund, Szczecina, Stassfurt, Hanoweru i Wiener-Neustadt. Do obozów tych mają być zesłani w razie wojny ukryci wrogowie reżimu nazistowskiego, których w tej chwili

DZIĆ, IŻ RZĄD POLSKI POSTANOWIŁ POWOŁAĆ POD BRON 600 TYŚCIECY LUDZI.

Po tej rozmowie ambasador Niemiec von Moltke wyjechał do Berlina.

Zgodne z wiadomościami „Paris Soir” informacje zamieszcza „Candide”. Według tego pisma, 21 marca na przedpolach Gdańska policja gdańska, będąca w istocie pułkiem żołnierzy niemieckich, przygotowała okopy W związku z sytuacją min. Marian Chodacki, komisarz gen. Polski w Gdańsku miał oświadczyć czynnikom niemieckim:

— Chcicie zająć Gdańsk, wolno wam, sprzedam was tylko, że będziemy tam przed wami. Do wejścia na terytorium Wolnego Miasta rozporządzamy 7 drogami i trzema liniami kolejowymi Armia niemiecka może wejść z Elbląga odległego o 53 km. Macie przy tym do przejścia Wisłę, na której nie dysponujecie żadnym mostem. Załedwie wasze oddziały ruszą, nasze będą już na miejscu. Nie pozwolimy postawić się przed faktem dokonanym.

Taki — zdaniem prasy francuskiej — był przebieg historycznych rozmów polsko - niemieckich. Jaka była istotna rzeczywistość wiedzą tylko bezpośredni uczestnicy rozmów. Przebieg ich podajemy oczywiście wyłącznie na odpowiedzialność prasy francuskiej.

wództwo armii niemieckiej w sprawie pomocy przy pracach rolnych przewiduje nawet użytkowanie wojskowej siły pociągowej przy orce wiosennej. Poza tym w miarę potrzeby utworzone zostaną specjalne grupy żołnierzy-żniwarzy, które wojskowymi samochodami ciężarowymi przewożone będą z jednego miejsca pracy na drugie.

Urlopowanie żołnierzy do prac żniwnych nie przekracza jednak 14 dni. Rolnicy, względnie folwarki, które korzystają z pomocy wojska przy pracach rolnych, ponoszą koszty podróży z garnizonu do miejsca pracy i z powrotem oraz uiszczają pewne minimalne wynagrodzenie.

Proces Kucharskiej

Szósty dzień procesu Kucharskiej, oskarżonej o zamordowanie własnego brata, nie przyniósł nic szeregowego.

Zeznawał m. in. wywiadowca Lempke. Lempke prowadził dochodzenie w sprawie morderstwa na ul. Lwowskiej i przesłuchiwał szereg osób, — między innymi ważnego świadka oskarżenia Rafalską. 18 marca Rafalska zgłosiła się do niego mówiąc, że powodując się wyrzutami sumienia zeznawała początkowo nie prawdę, lecz obecnie była u spowiedzi i chce naprawić swą winę. Wyraziła obawę, że za krzywoprzysięstwo spadnie kara na nią i jej przyszłe dzieci. Rafalska oświadczyła wywiadowcy, że ma pewność w 95 procentach, iż zabójstwo popełniła Kucharska, a mąż jej w tym po magal.

Adw. Kucharski po nabójstwie szukał rewolweru w kredensie i narzekał, że wszyst-

kie szuflady są zamknięte. Służąca będąc w kuchni w pewnej chwili usłyszała trzask, jakby ktoś wlał się do kredensu. Przypuszczała, że to właśnie Kucharski wylał samkę w szufladzie i zabrał rewolwer.

Bezpośrednio po tym do mieszkania Kucharskiej przysła sekretarka Jackowska i zabrała rewolwer do siebie. Po wyjściu Jackowskiej adv. Kucharski razem z Rafalską pojechali taksówką do Komorowa, aby zawiadomić oskarżoną o zgonie brata. Przez cały czas podróży Kucharski był w doskonałym humorze i beztrosko śmiał się. Dopiero po przyjeździe na miejsce spoważniał i podszedłszy do żony coś jej po cichu powiedział.

Z rozmowy tej Rafalska usłyszała tylko: „Spokojnie! Spokojnie!”, po czym Kucharska zemdlala.

Przew.: — Czy Rafalska wymieniła także powód samobójstwa Gierszewskiego, jaki zakomunikował jej Kucharski?

Sw.: — Tak, Adv. Kucharski miał powiedzieć służącej, że Gierszewski popełnił samobójstwo, ponieważ — Charlotta Gierszewska zaraziła go chorobą weneryczną.

Przew.: — Czy Rafalska twierdziła, że Kucharski instruował ją co ma zeznawać?

Sw.: — Nie. Jedyne Kucharski prosił służącą, aby nie zeznawała prawdy i zapewniał ją, że jako adwokat obroni ją w sądzie.

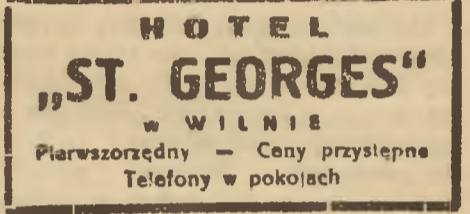
Przew.: — Czy przesłuchiwana mówiła jeszcze coś szczególnego o zachowaniu się Kucharskiego po powrocie do sędziego śledczego?

Sw.: — Kucharski miał jej wówczas powiedzieć, „Wilciu, Wilciu — jest niedobrze. Moja żona zamordowała”, po czym zreflektował się i położywszy palec przy ustach dodał: „Ale o tym cicho, sza!”

Niezwykła loteria

Pośród rozmaitych reklam na loteryę polegających na tym, że się 1000 ludzi obędzie by jeden zarobił, słyszymy o takiej, która nie tylko nikogo nie krzywdzi, ale wielu uszczęśliwi. Loteria na korzyść ubogich, chorych na nowotwory, leczących się w Zakładzie kierowanym przez dra Pelczara, składająca się będzie wyłącznie z dzieł mistrzów malarstwa polskiego w Wilnie. Prof. Sienkiewicz, Jamont, J. Hoppen, L. Kosmowski, W. Reicherowa, Kr. Wróblewska, K. Czuryłto, M. Siewruk, B. Rogiński, W. Romanowicz, St. Żukowski, dali swe prace, by przyjąć z pomocą najbardziej upośledzonym Zakładowi bowiem prowadzony z wielką ofiarnością przez dra prof. Pelczara i pomocą sanitarną jego żony, leczący tylu ubogich chorych, że przeznaczone fundusze nie wystarczają i trzeba się udać do ofiarności publicznej, tym razem połączonej z istotną korzyścią ofiarnodawców. Bo bilety kosztują tylko po 2 złote. Proszę pomyśleć! Obraz Sienkiewicza, szkice Jamontta, tylko za dwa złote. To niezwykła okazja. Losowanie ma się odbyć 31 maja. Bilety są do nabycia w kasie Teatru Miejskiego, w księgarni Gebethnera i Wolffa, w firmie B-ei Jabłkowski, w firmie Fr. Frliczki, w cukierni Czerwonego Sztralla i w cukierni Rudnickiego.

Należy przypuszczać, że tak niska cena za tak piękny fant i na tak potrzebny cel, zachęci Wilnian do nabywania jaknajwiększej ilości biletów

Wiadomości radiowe

BAJKA W ŻYCIU DZIECKA. Taki tytuł nosić będzie pogadanka Janiny Adolphówny, nadana w cyklu pogadanki dla kobiet we wtorek, 25.IV o godz. 8.50.

LETNICY I TURYSI. Prowadzimy wyjątkową propagandę, by zwabić i zapoznać z pięknem naszych ziem jak największe ilości turystów, czy letników, którzyby spędzili tu urlopy. Zagadnienie to będzie tematem pogadanki Józefa Lewona, który omówi je z punktu widzenia zorganizowania tej akcji na prowincji. Audycję tę nada radio we wtorek, 25 kwietnia o g. 13.05.

RECITAL FLETOWY. Dnia 25.IV (wtorek) usłyszymy recital fletowy Ferdynanda Hermanowicza, który wykona koncert f-moll Filipa Fryderyka Bucknera, kompozytora niemieckiego z połowy XVII w.

Rozrywki umysłowe w kwietniowym konkursie

KTO, KIEDY, CO I JAK? (Ostateczne rozwiązanie da odpowiedź na pytanie). Po sylabach pierwszej części drugiej części wstaw sylaby, aż w uścisku tym zachrzącisz (cofnij się, gdyś się zbyt stał). (po 6 punktów).

Na weselo. Co mi tam lwowscy Tońko, Szczepko, gdy ja dziś sam się czuję krzepak! Starości pierwsza-trzecia minie już lepietny mi nie gniecie i wzrok od trumny ku dziewczynie śle, bo tak lekko mi na świeci! Druga i piąta kolejowa nie imponuje mi dziś weale: nie szlakom „Dwa-czwartego” głowa „Dziadka” zadziera się zuchwale. W skoku dorównam raz-czwartemu i Kusociński niech się schowal! Jeżeli chcecie, powiem czemu „młodsza” jest postać ma wiekowa: młop to dał i w reku flinta, żem jest dziś avis tertio-quinat!

Trochę smutniej. Ten raz-trzy do Sasa, ów pięć-trzy do lasa.

a to jest pięć-drużka, co wśród ludzi hasał Jakby nie dwa-cztery innych możliwości, intryga i zawiść na świecie dziś gości. Ach, kiedyż nastanie czwarta-pierwsza era, co nam mankamenty sprowadzi do zera?!

Dziadek z Bakszty Czt. Kl. Szar.

Za udział w konkursie marcowym nagrody otrzymali: 1) p. Walecki Bolesław — książkę Goetla „Pamięnik Karapeta”. 2) P. Kuc Sergiusz — książkę Aszkienazego „Książka Józef Poniatowski”. 3) P. Karliński — nagrodę pocieszenia (książkę). Nagrody zostały rozesłane.

Kradną w kościołach

Niejednokrotnie, wierni, chcący pomodlić się przy ołtarzu z figurą cudownego Pana Jezusa w kaplicy katedralnej, gdzie się też znajduje piękny pomnik niezapomnianego biskupa Bandurskiego, martwili się pod zamkniętymi drzwiami które przeszkadzają wejść i palnąć w niebiosa. Komitet uczczenia pamięci Biskupa Bandurskiego chciał postawić tam krzyż, która by pozwała widzieć dobrze ołtarz i pomnik. Kapituła odmówiła, motywując, że kaplica służy słońcu do spowiedzi starych osób i musi być ogrzewana i zamykana z tej przyczyny. Zdaje się jednak, że przyczyna leży w czym innym, gdyż kwestia chłodu latem, już nie jest aktualna. Otóż po zbadaniu na miejscu okazało się, że główną przyczyną zamknięcia kaplicy jest niestanne złożeństwo jakie się praktykuje w ogóle w całym kościele. Jest to tak skandaliczne, że trudno wprost uwierzyć do jakiego stopnia sięga. Okazuje się że pobożne dusze zciągają z ołtarzy co się da: lichtarze ciągle gładkie, wazy, co ładniejsze także, ozdoby, drobiazgi, w ogóle co tylko przedstawia jakąś wartość i daje się łatwo unieść, to spod ręki ginie. Przy łapano niedawno porządnie ubraną imość, która miała ze sobą cały miśternie skonstruowany przyrząd do wyciągania pieniędzy ze skarbanki, mianowicie zakrzywionym drutem umieszczonym w kleju, nizała pieniążki przez szparę skarbanki. Pochwycono ją na gorącym uczynku, dostała półtora roku ciępy... i zapewne jak wyjdzie, dalej prowadzić będzie swój niecny proceder. Jest to objaw bardzo smutnego stanu moralności naszego miasta. Bo już nie tylko objaw nieuczciwości, który czasami daje się wytłumaczyć głodem, niedolą, lub chciwością, ale to obrażanie uczuć religijnych, to lekceważenie kultu, ściąganie z ołtarza wot, lichtarzy czy innych sprzętów to objaw wielkiego zdegradowania.

Niemniej, mimo tak smutne fakty, kaplica Biskupa Bandurskiego musi być widzialna dla wiernych. Póć bowiem było stawiać tak piękny, potężny w ruchu pomnik, by go prawie nie można było widzieć? Liczne grona ludzi modlą się za drzwiami do figury i starają się widzieć ołtarz Chrystusa. Trzeba im to ułatwić. Należałoby się koniecznie domagać, żeby Kapituła zamieniła stare odrapane, okropnie brzydkie drzwi, na krętą, taką, jaką są zamykane inne boczne kaplice Katedry. A ciepłe miejsce dla spowiadających się babulek, znajdyje się chyba inne. Bo jednak trzeba rozważyć co ważniejsze: czy staruszkę, którym musi być ciepło przy spowiedzi, czy kult Chrystusa i pamięć ś. p. Biskupa Bandurskiego? Należałoby się dopominać u Kapituły o rozwiązanie tego zagadnienia w myśl potrzeb kultu wiernych.

Ważne to jest przecież także dla wyprzedzających się jeźdźców

Hel. Romer.

DLA KASZLĄCYCH znane od 1884 r.
LELIWA KARMELKI
Faktiki-Drogerie

Związek i Kasa Robotnicza w Głębokiem

Miasteczko nasze jest jedno z najruchliwszych w województwie. Wciąż widzimy tu nowe inicjatywy w kierunku rozwoju kulturalnego lub materialnego mieszkańców. Ostatnio został założony Chrześ. Związek Robotniczy, skupiający rzemieślników i nielicznych robotników wszystkich zawodów, którzy dotąd nie mieli żadnej pomocniczej organizacji. Związek ten liczy już dziś 400 członków, wciąż się nowi zapisują, odbywa się systematyczna rejestracja zawodów, a biuro poszukiwania pracy funkcjonuje od rany. Ostatnio Związek zajął się zbiórką na FON. Trzy biblioteki wędrownie Macierzy Szkolnej zasilą potrzeby oświatowe Związku, który składa się z ludzi z zawodów mieszanych, niewykwalifikowanych, z terenu Głębokiego. Na późnie przewiduje się wciągnięcie pracowników wiejskich do tego Związku.

W końcu ub. miesiąca uruchomiono w łonie Związku Komitet do założenia Bezpłatowej Kasy zapomogowej. Warszawską Centralą Kredytu Bezpłatowego przychylnie się do naszych poczynań odnieśli, to też spodziewamy się dobrego skutku naszych projektów. Mamy zamiar uzyskać fundusze, zorganizować zapomogi w trzech kierunkach: 1) pomocy doraźnej, 2) na wykształcenie zawodowe, 3) uruchomienie placówek handlowo-przemysłowych, na razie najpotrzebniejszych, jako to: sklepu spożywczego i piekarni. Projektuje się też Poradnia wykształcenia zawodowego

Przedmieścia wstają

Ostatnie dziesięciolecie daje przykład

Nie ma wprawdzie jeszcze lata ale zielona trawka i rozkosze podmiejskich lasów ciągną człowieka za miasto. Wędrują więc w piękną pogodę co niedziela a nawet i codzień tłumy wulnian po powietrze pachnące żywicą i względna ciszą do zaśmieconego wiecznie i zabijanego przez kornik boru zwierzynieckiego, na Karolinę, u której wejścia nierazko czuć padlinę oraz do innych nieogrodzonych naturalnych

PARKÓW WILNA.
Droga do tych lasów prowadzi przez ulice. Szerokie rzesze, dla których wycieczki te zastępują letniska, idą przez nie na piechotę.

Z gładkiej, nowoczesnej jezdni wąskiego śródmieścia droga ta wbiega na kocie by bocznych ulic i wyprowadza wkrótce na grząski piach lub zaschłe grudy gliny podmiejskich uliczek. Dobrze, jeżeli jest cisza. Gdy zaś silny wiatr zrywa obłoki kurzu, sieczkę końskiego nawozu i zmusza do zakosztowania tych, specjalów, gdy usta, oczy i tchawica pełne są obcych ciał, wtedy traci się zapał do wycieczki i zaczyna się rozmyślać

NAD PRZYCZYNĄ ZŁA.
W zmęczonej głowie kołatają czarne myśli. Nie wyrosłiśmy jeszcze z niedużych ram prowincjonalnego miasteczka — jeżeli chodzi o stan naszych ulic i jezdni. I to z ram „wschodnich”
Cóż z tego, że na koczach żelaznych obce i chnia łagodni hałas żelaznych obce i kilku set a choćby i kilku tysięcy osób. Cóż z tego, gdy dziesiątki tysięcy wilian na „podmiejskich” uliczkach w dniu wietrzne nie mogą nawet często otwierać okien, bo kurz wedrze się i pokryje meble.
W takim nastroju dostrzegamy lat-

wiej każdą dziurę w chodniku, każde pęknięcie w nowoułożonej jezdni i jesteśmy coraz gorszego zdania o **TEMPIE ROBÓT DROGOWYCH.**

Jesteśmy zabiedni na poziom zachodnio-polski, gdzie prawie każde miasteczko błyszczy asfaltem i gładką jezdnią na znacznej części swych ulic. Nie stać nas na to. Czy jednak w granicach naszych możliwości robimy maksimum? Czy tempo robót nie jest ospałe?

NIE DOSTARCZANEJ NA CZAS przez wytwórnie wołyńskie; opóźnienie się kredytów itp. To są przeszkody, które mogą się przydarzyć najsumienniejszemu gospodarzowi miasta. O gospodarce powinien świadczyć konkretny dorobek. Więc jakże jest z tym dorobkiem?

CZY WIELE ZROBIONO?
W roku 1928 mieliśmy w Wilnie zabrukowanych ulic i placów o powierzchni łącznej 781,647 mtr.². Do roku 1938 liczba ta prawie podwoiła się bo wynosi 1,143,230 mtr.². — w tym jezdni o gładkiej nawierzchni w roku 1928 było 436 mtr.², w roku zaś 1938 — 66,540 mtr.². Skok ogromny!

Również i powierzchnia **chodników betonowych** wzrosła w ciągu dziesięciolecia z 139,022 mtr.² do 272,500 mtr.².
Oświetlenie ulic wzrosło niemal trzykrotnie. W roku 1928 było 1,373 żarówek, w roku 1938 — 3,109.

I wreszcie wydatki zwyczajne i nadzwyczajne na drogi i place publiczne — w roku 1928 wyniosły 483 tysiące zł. w roku zaś 1938 — 1,642 tys. złotych.

W ŚRÓDMIEŚCIU (z ważniejszych prac) ułożono gładką

jezdnię z klinkieru lub kostki kamiennej na ulicach: Zamkowej, Św. Michałskiej, Bernardyńskiej, Skopówce, Uniwersyteckiej, Św. Janki, Dominikańskiej, Trockiej, Gościńskiej, Sadowej, Kwiatowej, Bazylińskiej, Wielkiej (od Zamkowej do ul. Sawicz), Ostrobramskiej (od Ostrej Bramy do Kolejowej), Zawalnej (od Hal do Trockiej), Mickiewicza.

NA ANTOKOLU uregulowano ul. T. Kościuszki, Senatorską, część Antokołską. Uporządkowano plac przy kościele św. Piotra i Pawła, ulicę Holenderską. Stworzono dogodne połączenie z ul. Połocką na Zarzeczcu.

Uregulowano i uporządkowano ulice w okolicy Rossy.
W obrębie **POHULANKI** uregulowano ul. Objazdową, Legionową, Konarskiego, Rzeczną oraz dojazd do Targów Północnych.

Już ten pobieżny przegląd dorobku miejskiego za ostatnie dziesięciolecie w dziedzinie „drogowej” przemawia dodatnio, świadczy o dużym wysiłku miasta w tym kierunku.

Można jednak krzyknąć — **ZAMAŁO!**
Zamało w ogóle jest kostki gładkiej, zamało uregulowanych ulic podmiejskich. *Należy nawet krzyknąć — zamało!*

Władze miejskie, które mają już tak duży dorobek, które tak znacznie zwiększyły w budżecie sumy na regulację ulic i placów, które wreszcie **duży nacisk kładą na regulację przedmieść wileńskich, nie powinny zmniejszać tempa i nadać. Szczególnie o przyśpieszone tempo robót regulacyjnych**

WOŁAJĄ PRZEDMIEŚCIA.
Rok bieżący powinien upłynąć pod znakiem walki z błotem i kurzem przede wszystkim na ulicach niezabrukowanych.

Węczenie nagrody Teodorowi Bujnickiemu

Na 365 „Środzie literackiej” 26 bm. odbędzie się uroczystość węczenia na grody literackiej im. Filomatów za rok 1938 — Teodorowi Bujnickiemu. Wieczór zagał prof. Konrad Górski, po czym laureat zapozna słuchaczy ze swoją twórczością. Początek o godz. 20.15.

Węczenie czapki i kczyż powstańczego weterana z 1863 r.

W Kraśnem nad Uszą, powiatu mołodzieckiego odbyła się uroczystość węczenia 100 letniemu powstańcowi z roku 1863 — p. lgnacemu Abramowiczowi czapki weterańskiej i krzyża powstańczego. Na uroczystość tę przybyły liczne organizacje ze sztandarami, delegacja mińskiego pułku piechoty oraz Korpus Ochrony Pogranicza.

Dzisiaj wieczór Chopinowski

Jak wiemy z komunikatów, dzisiaj, w teatrze na Pohulance odbędzie się wieczór chopinowski, który zgromadzi zapewne licznych widzów i melomani, wieczne żywej i atrakcyjnej muzyki Chopina. Zastępuje na to w pełni zarówno ciekawa forma jak i treść wieczoru.

Rzadko się u nas zdarza, by w hołdzie wielkiemu muzykowi stawiał przed publicznością nie tylko wirtuoz-wykonawca, ale i literat, szkicujący w odpowiednikach słownych wyrazu tej atmosfery i tej myśli artystycznej, która natchnęła dzieło muzyka. Włod Hulewicz zeszlatoroczny laureat nagrody im. Filomatów zbyt dobrze jest Wilnu znany, żeby należało go przypominać. Niedawno właśnie ukazało się drugie, poprawione wydanie jego książki o Beethovenie, pt. „Przybłąda Róża”. Odczyt o Chopinie, którym poprzedzi recital Henryka Sztompki, wygłaszał już w ramach „Czwartku literackiego” w Poznaniu, oraz w innych środowiskach, zdobywając żywy oddźwięk wśród słuchaczy.

Henryk Sztompka, uczeń Paderewskiego, pianista wykształcony w atmosferze i kulturze mizycznej Zachodu, jest dziś niewątpliwie jednym z niewielu istotnie czołowych chopinistów polskich młodego pokolenia. W sumie wieczór pod tytułem „Chopin na Złotej Wyspie” zapowiada się nie jako hołd konwencjonalny, czy rodzaj akademii, ku czci, ale jako prawdziwe źródło przeżyć artystycznych wysokiej klasy.

Teatr muzyczny „LITWA”
Występy Janiny Kulczyckiej
Dzisiaj o g. 8.15 wiecz.
CNOTLIWA ZUZANNA
Ceny niższe

Wszyscy składają na FON i subskrybują pożyczkę lotniczą

- Subskrypcja 5% Poł. Obrony Przeciwojennej i 3% Bonów w Komunalnej Kasie Oszczędności m. Wilna.
- Gronostajska Józefa — 60 zł.
- Maruszewska Wanda — 100 zł.
- Bajewska Aniela — 60 zł.
- Lebecki Jan — 200 zł.
- Lebecka Stefania — 100 zł.
- Mikszys Piotr — 60 zł.
- Ławrynowicz Aleksander — 100 zł.
- Izba Przenysłowo-Handlowa w Wilnie — 2.000 zł.
- Laacki Jakub — 100 zł.
- Kamen Szłoma — 40 zł.
- Jurkiewicz Wacław — 100 zł.
- Szejn i Szturman Wilno sp. firm. — 1.000 zł.

- Spółka Autobusowa Wilno Niemenczyn — 700 zł.
- Aszako Józef — 300 zł.
- Elmira Szpakowska — 200 zł.
- Panasiewicz Jan — 100 zł.
- Szenflam Piotr — 100 zł.
- Komisowa Hurtownia Soli Nr 354 — 600 zł.
- T-wo Parowej Fabryki „Bańtyk” — 2.000 zł.
- Izaak i Nadzieja Rubusow — 500 zł.
- Wierzyński Józef — 100 zł.
- Zaniewski Feliks — 200 zł.
- Folejewski Józef — 100 zł.
- Michałowski Jan — 20 zł.
- Kaczuk Anna — 20 zł.
- Majer Roman — 60 zł.
- Ostrogórski Bazyl — 20 zł.
- Zabczyńska Adela — 100 zł.
- Grabowska Stefania — 100 zł.
- Górski Konrad — 100 zł.
- Ignacy Włodzimirz Hryhorowicz — 300 zł.
- Koncesj. „Przedsięb. Autotransport” — 300 zł.
- Kazimierz i Maria Sawolowie — 100 zł.
- Kowszuk Helena — 60 zł.
- Szytyło Maria — 40 zł.
- Ostrowski Piotr — 20 zł.
- Kuczuk Aleksander i Zinelda — 400 zł.
- Kiełmuć Maria — 100 zł.
- Giecow Michał — 200 zł.
- Przygodzka Izabela — 20 zł.
- Suchocki Jan — 100 zł.
- Pełowska Halina — 100 zł.
- Braz Saloman — 1.500 zł.
- Sawicka Lucja — 20 zł.
- Rytel Zygmunt — 100 zł.
- Jamontowicz Antonina — 60 zł.
- Aramowiczówna Halina — 20 zł.
- Leszniewska Jadwiga — 100 zł.
- Karańska Miodzień ucząca się w Wilnie — 40 zł.
- Borowska Ewa — 100 zł.
- Gudan Antoni — 100 zł.
- Fiedorowicz Wacław — 100 zł.
- Gorzuchowski Ksawery — 1.000 zł.
- Wilamowicz Jan — 100 zł.
- Sawilo Aleksander — 200 zł.
- Lewin Lejba — 200 zł.
- Finkelsztejn Zalkind fma „Dzwon” — 20 zł.
- Niemenczyk Ruwa — 20 zł.
- Olszewski Jan — 100 zł.
- Siemaszko Leonard — 100 zł.
- Komitet Rodzicielski Szkoły Powszechnej

- Nr 22 „Świt” — 200 zł.
- Józefa Muszyńska — 300 zł.
- Gławiński Władysław — 20 zł.
- Gławiński Wincenty — 20 zł.
- Berholt Grzegorz — 20 zł.
- Korobis Antoni — 20 zł.
- Wasikowa Elżbieta — 20 zł.
- Piotrowska Janina — 20 zł.
- Owsiankowa Zofia — 20 zł.
- Pławgo Mieczysław — 40 zł.
- Kotlow Bazyl — 60 zł.
- Bogdanowicz Abraham — 80 zł.
- Rutkiewicz Napoleo — 100 zł.
- Matejko Aleksander — 20 zł.
- Matarewicz Bronisław — 100 zł.

Subskrybowali pożyczkę Obrony Przeciwojennej w Banku Związków Kupców i Przemysłowców w Wilnie:

- L. Roum i L. Lewin — 6.000 zł oraz każdy ze współników oddzielnie po 2.000 zł razem 10.000.
- D/H. Warszuński i Czesli — 5.000 zł.
- T-wo Międzynar. Targów Futrzarskich — 5.000 zł.
- Bank Związków Kupców i Przemysłowców — 4.000 zł.
- Mejer Saft — 2.000 zł.
- Tartak Kacowie, Jaszuny — 2.000 zł.
- A. M. Zajdzimur — 1.500 zł.
- Szołom Noz — 1.500 zł.
- S. Esterowicz — 1.000 zł.
- J. Zalkind — 1.000 zł.
- Ch. Basman — 1.000 zł.
- Personal Kurł. Olejarni — 1.000 zł.
- Sp. Akc. Roum — 1.000 zł.
- „Szkłokres” — 1.000 zł.
- Restauracja „Sawoj” — 700 zł.
- B. Bernstejn — 1.000 zł.
- M. Gordon Sp. Akc. — 600 zł.
- B. i M. Majzel — 600 zł.
- L. Trakieniski — 500 zł.
- lnż. A. Kawonoki — 500 zł.
- J. Karlin — 500 zł.
- S. Artuk — 500 zł.
- J. Hopenko — 500 zł.
- M. Jakobson — 500 zł.
- N. Ajzenberg i Sym — 500 zł.
- D. Kaczenelenson — 500 zł.
- D/H M. Zandberg — 500 zł.
- Br. Brener — 500 zł.

Razem do 19.IV subskrybowano — zł 45.600.

Wychowankowie i pracownicy Towarzy-

Wszystko to dobrze się zapowiada i rokuje jaknajlepsze nadzieje na przyszłość, w kierunku unormowania warunków pracy nierzeszonych dotąd robotników chrześcijan.

Placówka taka jest niezmiernie potrzebna na naszym terenie, świadczy o tym fakt że na 400 zrzeczonych obecnie w Związku, zaledwie 30 - kilku jest stale zatrudnionych. Kasy Bezpłatowe, tak rozpowszechnione w Polsce od lat 10 cieszą się ogromną popularnością udzielając pomocy przeszło 140.000 rodzin i wzmacniając egzystencję najuboższych, a jednocześnie strzegą przed fermentem moralnym, bo uczą twardego obowiązku rzetelnego korzystania z grosza społecznego i zwrotu w określonym terminie. Na wsi widać zainteresowanie młodzieży ideą Kas Bezpł. ale na razie wszyscy są tak pochłonięci zbieraniem i dawaniem na FON i na Pożyczkę, że poczynnania społeczne muszą ulec zwłoc. Ofiarności wśród ludności jest wielka i szczerą. „Palaki nie Czechy, nie oddadzą Polsce”, mówią Białorusini i oddają chętnie oszczędności ujawniając wielkie przywiązanie do Państwa. Słychać tylko pomruki na b. niską cenę za wozy i konie wzięte do wojska „niech by darmo brali, to wiedzielibyśmy że ofiara, a taka licha płaca, to ni to, nie to”.

Tak więc życie płynie normalnie w naszym zakątku, nie oglądając się na próżby wojny, robimy co się da. H. R.

- stwa Przyjaciół Dzieci w Wilnie na FON:
- Skurko Sergiusz — 3 zł.
 - Borusewicz Tomasz — 3 zł.
 - Koleśnik Mateusz — 3 zł.
 - Janowiczówna Bronisława — 3 zł.
 - Pietrusiew Mikołaj — 3 zł.
 - Kurowski Konstanty — 3 zł.
 - Buño Jan — 50 gr.
 - Zawałow Władysław — 50 gr.
 - Kazimierzek Teofil — 50 gr.
 - Rekć Feliks — 20 gr.
 - Misiuro Bronisław 15 gr.
 - Kiernowicz Czesław — 50 gr.
 - Szytejko Kazimierz — 50 gr.
 - Bujmilo Stanisław — 50 gr.
 - Razem — zł 21.35.

Dzieci Szkoły Powszechnej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Rudominie przekazały dochód Spółdzielni Szkolnej na kupno jednego bonu Pożyczki Przeciwojennej i zaoferowały go na FON, jak również przetrzaszczyły na ten cel cały dochoz z przedstawienia w wysokości 16.59 gr. Wykładowcy Kursu dla przedpoborowych przy tej szkole zrzekli się na rzecz FON całkowicie wynagrodzenia za kilkumiesięczną pracę na kursie.

Wywiadowcy policji wileńskiej „w terenie...”

Interesująca historia śledztwa po włamaniu do sklepu Baty

Wczoraj podaliśmy nazwiska schwytych sprawców włamania do sklepu Baty, ograniczając się do paru zaledwie słów

UZNANIA POD ADRESEM NASZYCH WYWIADOWCÓW

— w przekonaniu, że fakty są o wiele wymowniejsze, niż możliwości skromnego reportera.

Oddajemy więc głos faktom.

Nasza wczorajsza notatka była krótka i sucha, nie naświetliła więc sprawy z włamaniami i śledztwem tak, jak na to zasługuje. Tymczasem — cała ta historia, na pozór bardzo prosta, wygląda w rzeczywistości dość zawiła i obfituje w wiele INTERESUJĄCYCH MOMENTÓW.

Opisujemy ją poniżej, dodając nowe wyniki śledztwa i nazwiska pozostałych członków dobranej paczki włamywaczy.

Najpierw dla przypomnienia: włamanie dokonano w nocy z 20 na 21 b. m., tj. z ub. czwartku na piątek.

O godz. 5 rano (w piątek) posterunkowy P. P. zauważył na podwórzu domu Nr 54 przy ul. Kalwaryjskiej

POROZRUCANE PUDEŁKA

Gdy podszedł bliżej i zaczął się rozglądać, spostrzegł wyłamane okiennice i wybite szyby w oknie, należącym do sklepu Baty. Zrozumiał, co taszło.

Powiadomiony przez niego Wydział Śledczy wysłał natychmiast na miejsce włamania swych

WYWIADOWCÓW

— praca się rozpoczęła. Pierwszym obiektem zainteresowania funkcjonariuszy wywiadu było, oczywiście, miejsce popełnionego przestępstwa, t. zn. lokal sklepowy, wyłamane okno i podwórce.

W trakcie przeprowadzanych tam czynności, gdy się zbliżała pora ot-

wierania sklepów, zazgrzytał klucz w drzwiach frontowych, ukazała się w nich ekspedientka i...

PADŁA ZEMDLONA.

Nieoczekiwany widok porozrucanych pudełek, powysuwanych szafad a wśród tego nieporządku

„ZJAWA” NIEZNAJOMYCH MĘŻCZYŹN,

których prawdopodobnie wzięła za włamywaczy — podziały tak piornujaco, że straciła przytomność.

Przedstawiciele Wydz. Śl. wraz z przybyłym z nią do sklepu zastępcą kierownika (kierownik w Wilnie był nieobecny) pośpieszyli zemdlonej z pomocą a po ocuceniu z trudem jej wyłumaczyli, że nie są włamywaczami.

Tymczasem śledztwo szło już pełną parą i na terenie miasta. W 2 godziny po odkryciu włamania w rękach policji znalazł się

PIERWSZY „PTASZEK”.

Równocześnie ustalono podejrzenie co do następnych i przystąpiono do energicznej obserwacji.

W nocy z piątku na sobotę, w jednym z domów publicznych na Sofiankach, gęsto zakrapiając wódką bawił się

JAKIŚ OSOBNIK W TOWARZYSTWIE SZOFERA TAKSÓWKI Nr 8, BRONISŁAWA JOTGIAŁO

Po zabawie obaj wyjechali autem, w towarzystwie pewnej kobiety, za miasto. Nie przeczuwali nawet, że są śledzeni i że trop w trop porusza się za nimi auto wywiadowcze.

Obserwacja obydwu dała pożądane rezultaty. Jednym z nich był członek bandy, która dokonała włamania do sklepu Baty. „Oblewał” on z szoferem interes, namówiwszy go do PRZECHOWANIA W SWYM MIESZKANIU SKRADZIONEGO TOWARU,

wpakowanego do worków.

Po zdobyciu potrzebnych szczegółów w sobotę wieczorem wywiadowcy obydwu aresztowali. Wkrótce zaś potem za kratkami znalazło się kilku następnych członków bandy.

Wyniki śledztwa pokryły się całkowicie z podejrzeniami, które powzięto wkrótce po ujawnieniu włamania. Nazwiska aresztowanych w sobotę podaliśmy w numerze niedzielnym.

Są to, z wyjątkiem szofera, „WYTRAWNI” RECYDYWIŚCI, wielokrotnie za kradzież karami. Do winy się nie przyznają. Dowody są jednak tak przyzwołe, że nie uda im się uniknąć dobrze zasłużonej kary.

Na tym śledztwa nie zakończono. Ślady bowiem doskonale wypatrzone przez funkcjonariuszy Wydz. Śl. prowadziły jeszcze gdzie indziej.

I znów osiągnięto pomyślne rezultaty: wczoraj znalazła się za kratkami

DOBRANA RODZINKA

— ojciec i dwóch nieodrodných synów. Są to: Stanisław, Antoni i Kazimierz Razgunasowicz, zam. przy ul. Turgielskiej 16. W mieszkaniu swym przechowywali oni kilkadziesiąt par skradzionych u Baty pończoch.

Oto, „obrazek z bliska”, jak wyglądała praca wywiadowców „w terenie”. Widzimy że — choć ciekawa — bynajmniej nie łatwa. (Zb)

P. S. Warto by przy okazji podnieść pewien „lapsus” reporterski „Gazety Wileńskiej”, która w notatce na powyższy temat pisała że wciągnięty do interesu przez szajkę szofera rozwoził po mieście między paserów skradziony w sklepie Baty towar.

„Szczegóły” te powstały, jak wolno chyba przypuszczać, przy stołku redakcyjnym...

Chrześcijański Blok Gospodarczego Rozwoju m. Wilna

ODEZWA

OBYWATELE!

Stajemy do wyborów samorządowych.

Potrzeba nam dzielnych, uczciwych, pracowitych, ofiarnych radnych miasta!

Zorganizowani w Chrześcijańskim Bloku Gospodarczego Rozwoju Miasta Wilna, pragniemy realizować cele jasne i proste.

Trzy wielkie siły stanowią o potęgę państw i narodów:

Armia Narodowa, jako wyraz fizycznej siły i tężyzny moralnej.

Duch Narodu, jako siła moralna.

Gospodarka Narodowa, jako siła materialna.

Świat cały ocenił wartość Armii Naszej, rozwijającej się tak świetnie pod rozkazami Marszałka Józefa Piłsudskiego i następcy Jego Marszałka Śmigłego-Rydza. Ostatnie dni potwierdzają potęgę tej naszej wielkiej ostoły.

Siłę Ducha Narodu czujemy dzisiaj, gdy Pożyczka Lotnicza dowodzi wspaniałe ofiarności obywateli, stawiających potrzeby Ojczyzny ponad własny dobrobyt.

Trzecią siłę, Gospodarkę Narodową, stwarzać wciąż jeszcze musimy. Droga do jej rozwoju przez samorządy.

Ale na to, by samorządy miejskie przyczyniły się do stwarzania tej trzeciej siły, trzeba, by większość radnych poświęciła się pracy dla miasta i ogółu obywateli, by sił swych nie rozdrabniała na żadne uboczne cele.

Pobudzani takimi poglądami w roku 1934 wybraliśmy Radę Miejską, której większość stanowili członkowie Bloku Gospodarczego Odrodzenia Wilna. W ciągu ubiegłych pięciu lat Rada dokonała wielkiej pracy zmieniając do niepoznania gospodarkę i wygląd miasta. Był to okres sukcesów gospodarczych samorządu po latach niedołej gospodarki rad partyjnych.

Dzisiaj w ramach Chrześcijańskiego Bloku Gospodarczego Rozwoju Miasta Wilna chcemy kontynuować dzieło rozbudowy gospodarki naszego Miasta.

Chrześcijański Blok Gospodarczego Rozwoju Miasta Wilna pragnie głosować na takich radnych, którzy by wszystkie siły poświęcili dobru miasta, którzyby stworzyli zwartą większość Rady Miejskiej — większość, stawiającą cele gospodarcze miasta, jednego z miast stołecznych Polski, ponad politykę partyjną.

Chrześcijański Blok Gospodarczego Rozwoju Miasta Wilna głosować będzie na takich radnych, którzy potrafią poprowadzić planową gospodarkę siłami polskiego i chrześcijańskiego przemysłowca, robotnika i rzemieślnika, kupca i pracownika; którzy przeprowadzą sprawiedliwy wymiar podatków, jawną, planową, oszczędną, a przede wszystkim pożyteczną gospodarkę pieniądzem publicznym; którzy zapewnią należyty rozwój opieki społecznej nad matką i dzieckiem, zapewnią rozwój inwestycji miejskich, podnoszących kulturę i dobrobyt mieszkanców i stwarzających warunki pracy dla szerokiej warstw ludności.

PREZYDIUM KOMITETU WYBORCZEGO:

Inż. Wacław Glazek — dyrektor PKP, Matylda Chorzeńska — komitet Zblok. Org. Kobiecych, Edmund Kowalski — kupiec i właściciel nieruchomości, Inż. Michał Dudo — prezes Stow. Kupców i Przemysłowców Chrześcijan, Michał Krukowski — prezes Federacji PZOO w Wilnie, Michał Łukaszewicz — prezes Polskiego Banku Właścicieli Nieruchomości m. Wilna, Piotr Hermanowicz — artysta-rzeźbiarz, mistrz cechowy, Józef Święciecki — redaktor, Jan Wiściecki — adwokat, Michał Radziłło — pracownik kolejowy, prezes Federacji Kolejowców Polskich, Prof. Dr Władysław Jakowicki — lekarz, Stanisław Wiśniewski — prezes Zw. Chrześcijan Rzemieślników m. Wilna, Stanisław Wasilewski — szofer, wice-prezes Polskiego Związku Zawodowego Automobilistów, Leon Łyszczarczyk — nauczyciel, Hanna Wlebusz-Kowalska — nauczycielka, Stanisław Merlo — sekretarz Komitetu.

CZŁONKOWIE KOMITETU:

Płk. Dr Eugeniusz Dobaczewski — senator Rzeczypospolitej Polskiej, Przewodniczący Okręgu Wil. OZN, Władysław Kamiński — senator Rzeczypospolitej P., Prezes Wil. Izby Rolniczej, Inż. Władysław Barański — poseł na Sejm RP, Dyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie, Mgr Benedykt Kleń — poseł na Sejm RP, Komendant „Służby Młodych” OZN, Ks. Dr Piotr Siedziwowski — historyk sztuki, Dr Konrad Górski — profesor USB, Dr Iwo Jaworski — profesor USB, Marian-Bronisław Godecki, Inż. Kazimierz Goebel — wicedyrektor Okręgowej Dyrekcji Poczty i Telegrafów, Inż. Juliusz Glatman — dyrektor Elektrowni Miejskiej, Stanisław Hermanowicz — b. poseł na Sejm RP, buchalter przysięgły, Inż. Witold Żemojtel — naczelnik Dyr. PKP, Eugeniusz Kozłowski — naczelnik Dyr. P. i T., Inż. Ludwik Maculewicz — dyrektor Banku Rolnego, Roman Młkowski — dyrektor KKO, Alojzy Niemiec — dyrektor Izby Rzemieślniczej, Dr Kazimierz Monikowski — prezes Związku Oficerów Rezerwy, Tadeusz Biński — radny m. Wilna, Eugeniusz Rusek — członek Zarządu POW, Tadeusz Pazowski — radny m. Wilna, Kpt. Józef Pittner — komendant Zw. Strzelczego, Kpt. Bronisław Sniechowski — kapitan s. s., radny m. Wilna, Stanisław Kossaczewski — prezes Rady Okręgowej Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych, Antoni Gagis — garbarz, Józef Wadowski — robotnik, Romuald Radziejewski — sekretarz Zw. Rzemieślników Chrześcijan, Franciszek Pieślak — mistrz bednarski, Romuald Sadowski — mistrz krawiecki, Zofia Wolejko — mistrz czapnicstwa, Ignacy Zacharewicz — mistrz mularski, Piotr Siewruk — mistrz złotnictwa, Rudolf Bikner — mistrz kamieniarski, Paweł Juryst — mistrz szewski, Krzysztof Rekiel — mistrz stolarski, Ignacy Nalewajko — mistrz krawiecki, Józef Potocki — mistrz kowalski, Ludwik Kędziński — mistrz ślusarski, Adam Skorek — mistrz fryzjerski, Tadeusz Górski — rzeźbiarz, Leonard Taraszkiewicz — kupiec, Józef Tomaszewski — rzemieślnik, Karol Stephan — prezes Federacji Kolejowców Polskich, Stefan Frejtak — prezes Zw. Kolej. Pracown. Drogowych, Zygmunt Różański — prezes Zw. Techn. Kolejowych, Inż. Stanisław Wielński — prezes Zw. Umysł. Pracown. Kolej., Zygmunt Wyszowski — prezes Zw. Urzędników Kolejowych, Zygmunt Zawartko — prezes Zw. Zaw. Drużyn Kondukt., Bolesław Żebryk — wiceprezes Zw. Zjedn. Polskich, Konstanty Plusznik — prezes Zw. Zaw. Maszynistów, Jarosław Piasecki — prezes Okr. Zw. Numerycznych, Inż. Mikołajewski — pracownik kolejowy, Inż. Adam Szałachowski — pracownik kolejowy, Mgr Witalis Kuźmicki — pracownik kolejowy, Stefan Spaczyński — pracownik kolejowy, Ludwik Drozdowski — pracownik kolejowy, Stanisław Szczepański — pracownik kolejowy, Wanda Doba, czewska — literatka, Maria Hillerowa — przewodnicząca Komitetu Zblok. Org. Kobiec., Janina Hoppenowa — działaczka społeczna, Janina Fleldorfowa — działaczka społeczna, Stella Grablańska — działaczka społeczna, Romana Jaecnowa — działaczka społeczna, Stanisława Smoterowa — działaczka społeczna, Wanda Świechowska — działaczka społeczna, Dr Jadwiga Suszyńska-Kwasowcowa — radna Miejska, działaczka społeczna, Jadwiga Mozołowska — działaczka społeczna, Franciszek Szaranowski — prezes Zw. Niższych Prac. Poczty, Andrzej Ciesiun — prezes Zw. Dorożkarzy Chrześcijan, Jan Alubowicz — pracownik Towarzystwa Miejskiej i Między-miastowej Komunikacji Autobusowej, Ludwik Abczyński — pracownik umysłowy, Inż. Aleksander Borman — handlowiec, Mgr Aleksander Borowski — pracownik umysłowy, Jan Damski — pracownik umysłowy, Kazimierz Dudycz — działacz społeczny, Piotr Gulewicz — pracownik umysłowy, Inż. Leon Huszcza — leśnik, Wacław Jachimowicz — pracownik Dyr. P. i T., Michał Jakóbczyk — b. radny, Józef Juchniewicz — działacz społeczny, Stanisław Kolatowicz — członek Zarządu POW, Inż. Edward Kulesza — architekt, Marian Kulesza — artysta-malarz, Mieczysław Kurylo — spół. działek, Władysław Lemanowicz — nauczyciel, Ludomir Rukujko — buchalter przysięgły, Władysław Sawicz-Zablocki — prezes Zw. Właścicieli Nieruchomości, Stanisław Szczepański — działacz społeczny, Edward Stubiło — nauczyciel, Mgr Wincenty Tymański — „Służba Młodych” OZN.

Ujęcie groźnego bandyty na Wołyniu

Zabił posterunkowego, ciężko zranił przodownika

Na terenie powiatu lubomelskiego (na Wołyniu) grasował od dłuższego czasu groźny bandyta Józef Mroczek, mający już za sobą trzy morderstwa na tle rabunkowym. Skutecznie unikał tu ręki sprawiedliwości,

terroryzując ludność wiejską.

W końcu we wsi Pulniewicz policyjny patrol obchodowy natknął się przypadkowo na Mroczka, który zabarykadował się w chacie i otworzył ogień rewolwerowy. W wyniku

obustronnej strzelaniny zabity został na miejscu posterunkowy Gierant, zaś przodownik Krawiec ciężko ranny. Przy pomocy gospodarza chaty, w której ukrył się morderca, Mroczka ujęto i osadzono w więzieniu.

Attache francuski w Wilnie

W sprawach związanych z obrotami handlowymi francusko-polskimi przybywa do Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie na sobotę 29 b. m. attache Ambasady Francuskiej w Polsce p. Depret-Bixio.

Teatr m. NA POHULANCE

Dzisiaj o godz. 18

BOGOBURCY

Ceny popularne

o godz. 21 — KONCERT

Chopin na Złotej Wyspie

KURJER SPORTOWY

Nowy Zarząd Sportowych Dziennikarzy Warszawskich

Wybrany na walnym zebraniu w dniu 8 bm. nowy zarząd oddziału warszawskiego Związku Dziennikarzy Sportowych R. P., ukonstytuował się, jak następuje:

prezes — red. M. Strzelecki, wiceprezes — red. E. Sokop, sekretarz — red. Z. Weiss, skarbnik — red. M. Szereszewski, czł. zarządu — red. S. Olkuszniak.

Na dorocznym walnym zgromadzeniu Zw. Dziennikarzy Sportowych RP, które odbędzie się w Łodzi, oddział warszawski reprezentowany będzie przez pp. red. M. Strzeleckiego, K. Sokopa i J. Niecieckiego.

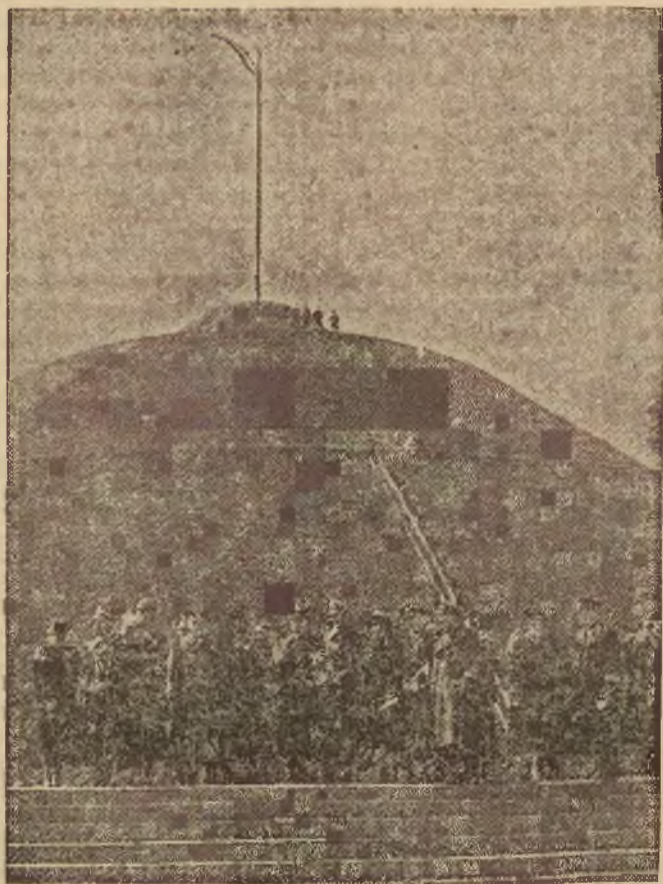
Dwa mecze o mistrzostwa świata w Londynie

W ciągu nadchodzącego lata rozegrane zostaną w Londynie dwa mecze bokserów zawodowych o tytuły mistrzów świata.

W wadze średniej Armstrong bronić będzie swego tytułu mistrzowskiego w wadze półśredniej w spotkaniu z Roderickiem 25 maja.

W wadze półciężkiej John Henry Lewis stoczy mecz w obronie tytułu w Anglikiem Lou Harveyem.

Z pobytu gen. Laidonera w Polsce

Gen. Laidoner w towarzystwie gen. Głuchowskiego oraz oficerów polskich i estońskich na kopcu Józefa Piłsudskiego na Sowińcu

Nadwyżka 70 milionów złotych

w podatkach przemysłowym i dochodowym

Jak się dowiadujemy, podatek przemysłowy za rok 1938—39, zakończony w dniu 1 kwietnia rb., przyniósł 301 mil. złotych wpływów, podczas gdy rząd przewidywał w budżecie tylko 270 milionów.

Podobnie przedstawia się sprawa z podatkiem dochodowym, który dał 343 mil., wobec preliminowanych 295. W kołach urzęd-

owych wyrażają opinię, że powyższy wzrost wpływów podatkowych świadczy wyraźnie o poprawie sytuacji gospodarczej.

Wymienione dwa podatki bezpośrednie stanowią 25 proc. całego budżetu państwowego, a więc ich wyniki przesadzają w poważnej mierze o dynamice dochodów i równowadze budżetowej.

KRONIKA

KWIECIEŃ
25
Wtorek

Dzisiaj: Marka Ewangelisty
Jutro: Marcelina

Wschód słońca — g. 4 m. 57
Zachód słońca — g. 6 m. 31

opuszczenia Zakładu Meteorologicznego w Wilnie dn. 24.IV. 1939 r.

Ciśnienie 752
Temperatura średnia + 8
Temperatura najwyższa + 12
Temperatura najniższa + 2
Opad — ślad
Wiatr południowo-zachodni
Tendencja barom.: wzrost ciśnienia
Uwagi: pochmurno, przelotny deszcz

KRONIKA HISTORYCZNA:
1333. Koronacja Kazimierza Wielkiego
1352. Kazimierz Wielki odbiera Ruś.
1679. Zmarł pisarz znakomity i wojewoda Andrzej Maksym Fredro, zwany „polskim Tacytem”. Pisał dzieła historyczne, polityczne i wojskowe.

WILEŃSKA
DYZURY APTEK:
Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: Sokolowskiego (Tyzenhauzowska 1); Głomnickiego (W. Pohulanka 25); Miejska (Wileńska 23); Turgiele (Niemiecka 15); Wileńskiego (Wielka 3).
Ponadto stale dyżurują apteki: Pała (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajęczkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA
— Budowa gładkiej jezdnii na W. Pohulance. Magistrat rozpoczyna roboty przy budowie gładkiej nawierzchni na ul. W. Pohulance. Jezdnia tej ulicy pokryta zostanie kostką kamienną na przestrzeni od ul. Zawalnej do cerkwi.

— Magistrat już czyni przygotowania do skoncentrowania handlu w okolicach ul. Piłsudskiego. Ostatnio opracowany przez Zarząd Miejski plan zabudowy m. Wilna przewiduje koncentrację handlu w okolicach ul. Piłsudskiego.

Ciekawym jest, że już obecnie Urząd Przemysłowy Magistratu w kilku wypadkach odmówił wydania sklepom ze starym w dzwonię żydowskiej tzw. potwierdzenia na urzędzenia sklepów, motywując tą decyzją tym, że sklepy te i tak będą musiały przenieść się z tej dzielnicy.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ
— Referat Kulturalno-Oświatowy Zw. Mł. Polski organizujący od 5 maja br. bezpłatny kurs dokształcający w zakresie 4 oddziałów szkoły powszechnej. Na kurs mogą zgłosić się wszyscy członkowie oraz sympatycy ZMP bez względu na wiek którzy nie posiadają ukończonych 4 oddziałów szkoły powsz. Względnie umieją tylko pisać i czytać i nie mają ukończonego żadnego oddziału szkoły polskiej.
Zgłoszenia przyjmuje się codziennie w lokalu Komendy Okręgu Wileńskiego ZMP przy ul. Żeligowskiego 1—22 w godzinach od 10—13 i 17—20 do dnia 28. kwietnia br.

— OBYWATELSKI KOMITET UKWIECENIA WILNA organizuje w ramach wyros. R. Krausa pt.: „Kwiaty i zieleni jako ozdoba mieszkań i „siedli”. Wykład odbędzie się we czwartek 27 kwietnia w sali gimnazjum im. Orzeszkowej o godz. 18. Wstęp wolny.

— ZARZĄD T-WA OPIEKI I POMOCY NAD B. PRACOWNIKAMI POLSKIEJ TAJNEJ OSWIATY PRZEDWOJENNEJ podaje do wiadomości swych członków, że d. rucnie Walne Zgromadzenie członków odbędzie się 3 maja rb. o godz. 12.30 w pierwszym terminie i o godz. 1 w tymże dniu w drugim terminie w lokalu gimnazjum im. Filomatów ul. Żeligowskiego Nr 1.

ZEBRANIA I ODCZYTY
— 365 ŚRODA LITERACKA. W dniu 26 om. odbędzie się uroczyste wręczenie nagrody literackiej im. Filomatów — Teodorowi Bujnickiemu. Wieczór zagał prof. Konrad Górski po czym Bujnicki zapozna słuchaczy ze swoją twórczością. Początek o godz. 20.15.

— ODCZYT P. PLK. DYPL. J. GAŁA DYKA. Dzisiaj, we wtorek, o godz. 18.15 w sali 4-ej USB, na kursie instrukcyjnym dla prelegentów Ruchomych Uniwersytetów Ludowych Akademickiego Koła Polskiej Macierzy Szkolnej p. plk. dypl. J. Gaładyk wygłosi prelekcję na temat „Rola Ruchomych Uniwersytetów Ludowych w podnoszeniu gotowości obrony kraju”.

RÓŻNE.
— POKAZ GOSPODARCZY. Liceum Gospodarcze ZPOK zawiadamia że we wtorek dnia 25 bm. o godz. 17 w lokalu szkoły przy ul. Bazyliańskiej 2—17 odbędzie się pokaz: „Potrawy z jaj” (przystawki zimne i gorące, dania główne, leguminy). Wstęp na pokrycie kosztów produktów 1 zł. dla członków ZPOK 75 groszy.

NOWOGRODZKA
— Dancingi w „Ognisku”. Kierownictwo „Ogniska”, klubu młodzieżowego w Nowogrodzie, widocznie pragnąc oderwać więcej osób od kart, lub może już czasami zbyt zbytniego ślęczenia w biurach na „wieczorówkach” urządził od ubiegłego tygodnia w soboty i niedziele dancingi przy doskonałej orkiestrze. Cieszą się one wielkim powodzeniem.

LIOZKA
— UROCZYSTOŚĆ POSWIĘCENIA SZTANDARU ZW. B. OCHOTNIKÓW A. P. W LIDZIE. Przed tygodniem z inicjatywy Polskiego Radia w Wilnie odbyła się z Lidzki transmisja radiowa szeregu pogadanek, odczytów i muzyki regionalnej. Programem tym chciano uczcić 20-lecie odzyskania Lidzki. W wygłoszonych pogadankach i odczytach nikt jednak ani słowa nie powiedział o rocznicy, którą obchodzono.

Lukę tę wypełniała onegdaj uroczystość poświęcenia sztandaru Zw. B. Ochotników Armii Polskiej. Już w sobotę wieczorem członkowie Związku z orkiestrą na czele przemierzali przez miasto z wieńcem, który został złożony na mogile poległych w walce o wolność Lidzki. W ten sposób ochotnicy armii Polskiej uczcili pamięć swych kolegów, poległych na polu chwały. Następnie powitano na dworcu przybyłego na uroczystości Lidzki gen. Bronisława Bohaterowicza, prezesa Zarządu Głównego Zw. Ochotników W niedzielę podczas uroczystego nabożeństwa w kościele farnym ks. dziekan Hipolit Bojaruniec dokonał aktu poświęcenia sztandaru, po czym gen. Bohaterowicz przyjął de filadę członków Związku.

Po defiladzie licznie zebrani goście w lokalu Związku byli świadkami uroczystego wręczenia sztandaru przez gen. Bohaterowicza prezesowi Benedyktowi Ajewskiemu. Następnie pos. Lucjan Brylski wygłosił przemówienie. Z kolei prezes miejscowego oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego p. Józef Dziekaniewicz wygłosił odczyt o samobronie ziem lidzkich. W końcu zabral głos gen. Bohaterowicz, który poinformował zebranych ochotników o wynikach pracy Zarządu Głównego, podkreślając, iż Zw. Ochotników A. P. jest organizacją czysto wojskową, która w chwili potrzeby gotowa jest zawsze stanąć w zwartym szeregu jak przed dwudziestu laty. Uroczystość zakończyła się wbijaniem gwoździ do drzewca sztandaru.

BARANOWICKA
— Przeszło 30 tysięcy. Dzisiaj już nieodwołalnie ostatni dzień, w którym jeszcze można obejrzeć wielką wystawę higieniczną ZUS w sali Ogniska Polskiego. Wystawę taką można zobaczyć tylko raz na lat kilkadziesiąt, a kto wie czy jeszcze okazja taka się nadarzy. Przez okres trwania wystawy zwiędziło ją w Baranowiczach przeszło 30 tysięcy osób.
— Walne zebranie członków OZN w Ostrowiu. W lokalu zarządu gminy Ostrowo pod przewodnictwem Masłowskiego Mariana odbyło się zebranie członków i sympatyków oddziału OZN. Po odczytaniu sprawozdań z działalności zarządu, wybrano nową skarbniczkę w osobie Czarneckiej Antoniny powołano na członka zarządu Mizielskiego Józefa. Na zakończenie przewodniczący postawił wniosek by załagie składki członkowskie w kwocie około 100 zł zadeklarować na subskrypcję pożyczki lotniczej. Wniosek został przyjęty jednogłośnie.
— Z ZEMSTY USILOWAŁ PODPALIĆ ZABUDOWANIA SĄSIADA. We wsi Mickiewice, gm. Molezadz nieznanymi sprawcami usiłował podpalić dom Ignacego Puhaacza, podkładając pod strzechę zapalone szmaty i kardiela. Pożar sponstrzeżono i ugaszono w zarodku. O usiłowanie podpalenia podejrzany jest sąsiad Puhaacza, Smolnik Mikołaj, który oddawna żyje w niezgodzie z Puhaaczem.

— „ŚWICÓWKI”. Rusakiewicz Arkadiusz, Leszczyński Aleksander i Kalko Szymon, mieszkańcy wsi Zapole, gm. Ostrowo, wybierając się na rynek do Ostrowia z wozami przygotowanymi do przewożenia na sprężynach tzw. „świcówki” i postanowili przy okazji wypróbować swoje siły o ile znajdą amatorów do walki. Ponieważ nie znaleźli godnych siebie przeciwników na rynku, powracając do domu napadli na Trofima i Michała Karpieżyków mieszk. sąsiedniej wsi Trzeclakowce i tak wypróbowali na nich swoje narzędzia, że amatorami tego rodzaju sportów musieli zainteresować się policja.

SŁONIMSKA
— Zjazd Polaków wyznania prawosławnego. Odbił się w Słonimie zjazd organizacyjny Stow. Polaków wyznania prawosławnego, na którym licznie przybyli delegaci z terenu powiatu, przedstawiciele władz państwowych i wojska. Zebraniu przewodniczył prezes Boryn Zabiński. Po przyjęciu statutu oraz wygłoszeniu i wysłuchaniu referatu o konieczności powołania w Słonimie (oddział) z prezes Zabińskim na czele.

B. pracownik nadleśnictwa kolpenickiego skazany za nabieranie ludzi...

Narcyz Rodkiewicz, zam. w Baranowiczach przy ul. Rynkowej, przez pewien czas pracował w nadleśnictwie Kolpenickim i paradował sobie po Baranowiczach w pięknych i uniformie nadleśnicztwa, uchodząc za ważną osobę w mieście.

Chociaż z biegiem czasu piękny uniform wyszarzał, tu i ówdzie już przeświecał dziurami — budził zawsze jednakże jeszcze w ludziach, nie znających dobrze właściciela uniformy, pewien respekt i znakomicie ułatwiał Narcyzowi zaciąganie tu i ówdzie kredytu, który pan „nadleśniczy” obiecał wszędzie najsolidniej spłacić pierwszego. Kto znał jednak bliżej p. „nadleśniczego”, ten wiedział dokładnie, że za wielką sympatią do kieliszka oddawna już został pozbawiony pracy w nadleśnictwie i tylko pozostał mu z tych czasów urzędowania jedynie uniform. Nie wiele jednak osób wiedziało o takim stanie rzeczy i dla tego traktowano Rodkiewicza, jako solidną firmę. Do takich między innymi należał i właściciel popularnej w Baranowiczach restauracji „Oaza”, Rodkiewicz

zachodził tam często na obiady i kolacje i urządził tradycyjne „bibki”.

Kiedy jednak przychodził termin płatności, p. „nadleśniczy” zjawiał się tego wieczoru z bukiemem do restauracji na kolację, rządził winą i wódką i po skonsumowaniu oświadczył, że znów zapłaci później. Takie postępowanie obudziło podejrzenie właściciela restauracji. Zarządził wtedy na zabezpieczenie swej należności podpisania weksła na 50 zł. Rodkiewicz weksel podpisał i więcej już potem do lokalu nie pokazał się. A kiedy właściciel weksel zaprotestował, energicznie „nadleśniczy” skierował skargę do sądu, że go właściciel restauracji nabrał i wyłudził od niego „popijanemu” weksel.

Odbiła się rozprawa, która niestety za kończyła się bardzo smutnie dla p. „nadleśniczego”, bo przy badaniu jego postępowania wyszły na jaw różne jego machinacje i kombinacje. Zamiast oskarżonego prokurator pociągnął do odpowiedzialności oskarżonego. W wyniku rozprawy sąd skazał Rodkiewicza na 8 miesięcy więzienia.

W Zaleszczykach kwitną morele

WIEŚWIECKA

Spoleczeństwo wieświeskie na dobro
Jenie: Ordynat Leon Radziwiłł subskrybował pożyczkę na ogólną sumę 60.000 zł, oraz niezależnie od tego, przekazał na FON 20.000 zł.

Gmina Łań złożyła 3.464 zł 11 gr na FON

Gmina Zaostrowiecka na POP 5.500 zł. Lekarz weterynarii, Franciszek Wańko wicz, przekazał na FON 500 zł.

Dzieci szkoły powszechnej w Pałkowiczach złożyły na FON 15 zł.
Powiatowe Koło Związku Inwalidów Wojennych w Nieświeżu jednomyślnie za miesięczne pobory z rent inwalidzkich. Zarząd Koła Zw. Inwalidów w Nieświeżu 200 zł.

Zarząd Komitetu Pomocy Bezrobotnym w Nieświeżu 108 zł.
Kt. Bolesław Malecki 50 zł.
Obywatel z Palestyny, Majzel, przesłał na FON 1 funt szterl.

11-letni Tadzio Butkiewicz w Nieświeżu, w imieniu ośmiorga swych sióstr i braci złożył złoty krzyżyk z łańcuszkiem.

— Konkurs dobrego czytania książki w Zaostrowiecu. W tych dniach odbyło się zakończenie konkursu dobrego czytania książki w pododdziałach żeńskich i męskich na terenie Oddziału Z. S. Zaostrowieckiego. W samym Zaostrowiecu konkurs odbył się przy udziale rodziców strzeżycy. Najlepszy wynik osiągnęła ob. Boruchówna. Nagrody będą wręczone 3 Maja.

— W lokalu Zarządu Miejskiego w Nieświeżu odbyło się zebranie informacyjne, dotyczące wyników subskrypcji pożyczki.
W zebraniu wzięli udział przedstawiciele organizacji społecznych miejscowych i z terenu powiatu. Ogólna suma subskrypcji, nie licząc inwalidów, urzędników i szkół, wynosi około 120.000 zł.

W Nieświeżu został utworzony komitet nadzorczy z egzekutywą, mający na celu pobudzenie akcji zbiorczej i subskrypcyjnej.

— Zebranie poselskie. Odbyło się w Nieświeżu sprawozdawcze zebranie poselskie, z udziałem pos. okręgu Czesława Krupskiego i pos. Genadiusza Szymanowskiego.

Na zebraniu poinformowano wyborców, o pracach sejmiku w ubiegłej sesji.

— Na samolot poświęty. W miasteczku Pogorzecze, działwa szkoły powszechnej rozpoczęła się zbiórka pieniędzy na samolot poświęty dla armii.

Do 1 kwietnia br. uzbierano już 119 zł 84 gr.

— Na ręce starosty A. Winczewskiego, nadeszła Hafina Horbaciewiczówna z drużyny zuchów w Klecku 15 zł oszczędności na dobroczynne lotnictwo.

wanego gościa, do samochodu, ku wielkiej uciechy pasażerów.
Cielę podejrzanego o sabotaż — oddano w ręce policji.

— SPRAWA DRA ŁUSZKIEWICZA. W Sądzie Okręgowym w Nowogrodzie była rozpatrywana sprawa dra Jerzego Łuszkiewicza. W wyniku rozprawy, sąd zatwierdził wyrok pierwszej instancji, potwierdzając fakt monopolizowania wydawania kart zdrowia przez dra Łuszkiewicza.

POLESKA
— Nowy sędzia. W ub. tygodniu został mianowany sędzią Sądu Grodzkiego w Pińsku asesor sądowy p. Dąbrowski.

— Odczucia w sądownictwie. Prezes Sądu Okręgowego w Pińsku dr Z. Relinger dokonał odznaczenia złotym krzyżem zasługi sędziów S. O. pp. Gecewicza i Kutylowskiego.

— UKARANIE BLUŻNIERCY. Sąd Okręgowy w Pińsku rozpatrzył sprawę rzeźnika Isera Felmana, oskarżonego o bluźnierstwo. Został on skazany na 7 miesięcy więzienia z zaliczeniem aresztu prewencyjnego. Oskarżał w. prokur. p. Manyś. Bronił adw. dr Acht i J. Rakowiecki.

WOŁYŃSKA
— NAPAD RABUNKOWY W RÓWNEM. Do mieszkania b. właściciela plekarni w Równem Emanuela Maucza wtargnęli trzej zamaskowani bandyci, którzy, sterowawszy gospodarza rewolwerami, zrabowali mu ponad 100 rubli w złocie, 150 w walucie polskiej, oraz sporo biżuterii, ogólnej wartości ponad 2.000 zł. Po związaniu Maucza i zakneblowaniu mu ust sznurami, napastnicy zamknęli mieszkanie i zbiegli.

— SKUTKI NIEOSTROŻNEJ JAZDY. Na ulicy 3-go Maja w Równem, motocykl, prowadzony przez technika wydziału drogowego, Bronisława Witkowskiego, wpadł na przechodzącego przez jezdnię 7-mioletniego Jerzego Kochanowskiego, syna sierzanta miejscowego garnizonu, który w towarzystwie swojej matki chciał przejść na drugą stronę ulicy. Nieszczęśliwe dziecko doznało poważnych obrażeń ciała, i musiano je poddać natychmiastowej operacji. Nieostrożny motocyklista został również silnie potłuczony i po wyjściu ze szpitala będzie odpowiadał za spowodowanie wypadku.

Codziennie obrazki z życia wiejskiego

Bójki z użyciem noży, kółków i innych narzędzi są codziennym zjawiskiem na wsi poleskiej.

We wsi Wysokie Ł-Pińska, powstała sprzeczka między Pawłem Losiekiem a Marią Dworanińską. Ostatnia została przez swego oponenta uderzona nożem w brzuch i w stanie ciężkim odwieziona do szpitala. Jak się okazało, mąż rannej występował przeciwko Losiekiemu w charakterze świadka w procesie o pobicie. Właśnie ten zemścił się na żonie.

RADIO

WTOREK, dn. 25 kwietnia 1939 r.
6.56 Pieśń por. 7.00 Dziennik por. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Program na dzisiaj. 8.15 Muzyka poranna. 8.50 „Bajka w życiu dziecka” — pog. dla kobiet prowadzą Janina Adolpówna. 9.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół. 11.15 Z muzyki węgierskiej. 11.57 Sygnał czasu i hej nał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiadomości z miast i prowincji. 13.05 Sprawy wiejskie: „Letnicy i turyści” — pog. J. Lewona. 13.15 Z różnych stron świata. 14.00 Przerwa. 15.00 „Historia o Jasiu, Kasi i o małej Turzynie” — pogadanka dla młodzieży. 15.15 Małą skrzyneczką dla dzieci słuchających radia w domu prowadzi Ciocia Hala. 15.30 Muzyka obiadowa w wyk. Ork. Rozgl. Wil. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16.30 Pieśni poszukiwaczy złota. 16.50 „Zołnierze walki z nędzą” — felieton. 17.05 Ryszard Strauss: Sonta F-dur op. 6. 17.30 „Z pieśnią po kraju”. 17.55 „Linią akolejowa Śląsk — Wołyń” — pogadanka. 18.05 Recital fortepianowy Ferdynanda Hermanowicza. 18.20 „Wesołkowie i franty” — gawęda obyczajowa. 18.30 Audycja dla robotników. 19.00 Budujmy silne lotnictwo. 19.20 „Pod polską banderą” — koncert rozrywkowy. 20.00 Czytanka wiejskie. 20.15 D. c. koncertu rozrywkowego. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Koncert Towarzystwa Miłośników Dawnej Muzyki. 22.00 Wiedza i książki: Uczeń polscy o religiiach Wschodu — odczyt. 22.15 Reportaże z baletów: „W Hadesie i Elnzjum”. 22.55 Rezerwa programowa. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

ROZGŁOŚNIA BARANOWICKA.

WTOREK, dnia 25 kwietnia 1939 r.
6.57 Pieśń poranna. 8.10 Nasz program. 8.15 Koncert poranny. 11.15 Orkiestra jazzowa w repertuarze salonowym. 14.00 Potpourri z operetek Kalmana. 14.20 Wiadomości z naszych stron. 14.30 Koncert popołudniowy. 15.15 Skrzynka ogólna — dr Marian Stępowski. 18.00 Wiązanki. 20.00 Porady rodzinne — T. Kulakowski. 20.10 Wiadomości dla naszej wsi. 22.55 Rezerwa programowa. 23.05 Zakończenie programu.

ŚRODA, dnia 26 kwietnia 1939 r.

6.57 Pieśń poranna. 8.10 Nasz program. 8.15 Koncert poranny. 11.25 Banjo i gitara. 14.00 Muzyka (płyty). 14.20 Wiadomości z naszych stron. 14.30 Koncert popołudniowy. 18.00 „Najszczęśliwszy człowiek” — słuchowisko Bolesława Grizera. 18.30 Nasz język — audycja w opracowaniu dra T. Piły. 20.00 „Poznajmy Polskę”: „Jak przed dwustu laty zapalił się kamień” — pogadanka Ireny Tarzewskiej. 20.10 Wiadomości dla naszej wsi. 22.05 Muzyka krajów kolonialnych. 22.40 Philipp Ibert: Pieśni morza. 22.55 Rezerwa programowa. 23.05 Zakończenie programu.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.
— „Spadkobierca” na przedstawieniu wieczornym o godz. 18. Dzisiaj, we wtorek, dnia 25 kwietnia o godz. 18 (6 wiecz.) „Spadkobierca” Adama Grzymały Siedleckiego. Ceny popularne.
Jutro, w środę dnia 26 bm. o godz. 20 „Spadkobierca”.

— Dzisiejszy koncert Chopinowski w Teatrze na Pohulance. Dzisiaj, we wtorek dnia 25 bm. o godz. 21 w Teatrze Miejskim na Pohulance — wieczór poświęcony Chopinowi: „Chopin na Zielonej Wyspie” w wykonaniu: Henryka Sztompki — najwybitniejszego szopenisty młodego pokolenia w Polsce i Witolda Hulewicza — opracowanie literackie. Ceny miejsc specjalne od 1 zł. do 5.50 zł.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”

— Występy Janiny Kulczyckiej. Dzisiaj i jutro ostatnie dwa razy grana będzie rozgłoszona i przekomiczna operetka „Cnotliwa Zuzanna” z Kulczycką i świetnie zgranym zespołem w rolach czotowych. Ceny propagandowe.

MOŁODECZAŃSKA

Ze Związku Strzeleckiego. 19 bm. odbyło się w Mołodeczno Doroczne Walne Zebranie Sekcji Motocyklowej Zw. Strzeleckiego. Uchwalono Sekcję podnieść do stopnia Klubu Motocyklowego. Prezesem Klubu został jednogłośnie obrany starosta Protasiewicz, wiceprezesem Tankiewicz, członkami: Drobniak, Dłużycki, ks. Morozow, Skałwiński oraz Michalski. Z nominacji Komendy Z. S. kapitanem Klubu „Rudak i wicekapitanem Goszczyński. Zarząd Klubu zamierza zorganizować latem rb. na terenie trzech sąsiednich powiatów rajd motocyklowy na trasie około 300 km. Przewidywany jest również rajd Klubu Wileńskiego na trasie Wilno — Mołodeczno i spowrotem.

SSN.

REPREZENTACYJNE KINO

CASINO

Dzis' premiera!

CZARUJĄCA LUIZA RAINER

W ROLI FRYWOLNEJ LEKKOMYŚLNEJ KOBIETKI W FILMIE

„ZONA-LALKA”

MARS | Dzis. genialny aktor, bohater „Mayerlingu” i „Pani walewskiej”

Charles Boyer

w najnowszej, wzruszającym dramacie ludzkiej namiętności p. t.

„JASTRZĄB”

Perla kinematografii światowej i chluba produkcji francuskiej. Film, który nie miał sobie równego. Piękny kolorowy nadprogram i aktualia.

SALA KINA „MARS” — Ostrobramska 5

TELEGRAM

Wkrótce. **Wielki Międzynarodowy Turniej** zapasniczych, wołnoamerykańskich (Catch as catch Can) o mistrzostwo i puchar m. Wilna na r. 1939. Udział swój zgłosił najwybitniejszy zapasnik świata.

WALK

HELIOS | PREM. ERA. CAROLA LOMBARD w wielkim filmie młosnym

Idziemy przez życie

Nadprogram: **Atrakcja kolorowa i aktualności**

Chrześcijańskie kino | Przemila, obfitująca w doskonały humor i melodyjne piosenki komedia polska

SWIATOWID | **Zapomniana melodia**

W rolach głównych: Grossówna, Anurzejewska, Fertner, Żabczyński i Znicz. Początki seansów o godz. 4-ej, w święta o godz. 1-ej

Licytacja

w Zakładzie Zastawniczym Komunalnej Kasy Oszczędności m. Wilna (Lombard) al. Trocka nr. 14 (mury Franciszkańskie) Tel. 7-27 odbędzie się w pierwszym terminie w dniach 8, 9, 11, 12 i 13 maja 1939 r. o g. 6 pp. (17) sprzedaż z licytacji zastawów przez terminowanych, których terminy ulgowe (sprzedaży z licytacji) upłynęły z dniem 7 kwietnia 1939 r. włącznie.

Zastawy niesprzedane w pierwszym terminie będą wystawione na sprzedaż w drugim terminie w dniach: 22, 23 i 24 maja 1939 r. o godz. 5 pp. (17).

Zastawcom przysługuje prawo wykupu lub prolongaty zastawów do chwili zlicytowania, za opłatą należności Zakładu z doliczeniem 1 proc. kosztów od sumy pożyczki.

LEKARZE

DR MED. JANINA Piotrowicz Jurczenkova

ordynator szpitala Sawicz.

Choroby skórne, weneryczne i kobiece ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66.

Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTOR M. Zaurman

Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe. Szopena 3, tel. 20-74. Przyjmuje 12—2 i 4—8.

RÓŻNE

Bez ryzyka pod gwarancją wygrasz na loterii. Nie załączać znaczków! Nowe życie, dobrobyt osiągniesz nadsyłając zaraz datę urodzenia. Adresować: Studio „Paldini”, Kraków, Skrytka 652.

POSZUKUJĘ współpracowników do założenia zakładu krawieckiego, w centrum Wilna. Wykształcenie zawodowe i stan cywilny obojętne, czyli że pani niezależna, ze skromnymi wymaganiami materialnymi, znajdzie się zajęcie. Oferty skierować do Adm. „Kurjera Wileńskiego” dla mistrza I. K.

Handel i Przemysł

Modne PŁASZCZE, SUKNIE, kurzowce, peleryny, bluzki, spodniczki, szlafroki, piżamy W. NOWICKI Wilno, Wielka 30. Nowości sezonowe.

LETNISKA

LETNISKO pod Wilnem — nad brzegiem Wileńskiej plaży, las sosnowy, dom 5 pokojowy z werandami. Wiadomość — Królewska 5 m. 23 od g. 3 do 5.

PANIBITWA

NAD

Dzisiaj

MARNA

KINO | Dzis. Największy film wszystkich czasów p. t.

Rodziny Kolejowej

ZNICZ „Przygody Robin Hooda”

Wiwulskiego 2 | Nadprogram: DODATKI | Początek o g. 4-ej, w niedz. i św. o g. 2-ej

OGNIKO | Dzis. Dzieje kobiety, która musiała całym życiem okupić jeden błąd w filmie p. t.

„Grzech młodości”

Role główne: Gladys George, John Beal, Warren William, Reginald Owen i inni

Nadprogram: UROZMAICONE DODATKI. | Początek seans. o 4-ej, w niedz. i św. o 2-ej.

ROWERY

czółowych marek, oraz części

ODBIORNIKI RADIOWE „KORONA” w wielkim wyborze poleca firma

D. WAJMAN

Wilno, ul. Trocka 17, tel. 7-81.

Duży wybór najmodniejszych **zyrandoli**, lamp biurowych i gabinetowych, oraz grzejników.

Ceny konkurencyjne. Warunki dogodne.

AKUSZERKI

AKUSZERKA **Maria Laknerowa**

przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jaszińskiego 1-a — róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA Smałowska

oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wgrów, piegów, brodawek, tępieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmiłżające, wspaniałe elektryczne elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26 m. 6.

AKUSZERKA M. Brzezina

masaż leczniczy i elektryzacja Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

LOKALE

POKÓJ umeblovany do wynajęcia, ul. Portowa 5/7 m. 14, tel. 5-98. Oglądać można w godz. 3—5 pp.

SKLEP z mieszkaniem do wynajęcia. Kalwaryjska Nr 69, telefon 11-10.

DO WYNAJĘCIA MIESZKANIE 3 pokojowe ze wszelkimi wygodami, może zastąpić letnisko. Tamże do sprzedania jaja wylęgowe kaczki, gęsie i indyckie. Ul. Senatorska 11 u właściciela domu.

POKÓJ duży z balkonem i wygodami z meblami lub bez. Sierakowskiego 21—6, oglądać można od 5—7 wiecz.

Kupno i sprzedaż

NARYBEK KARPIA do sprzedania: maj. Dorohów, gm. Cyryn, pow. Nowogródek.

MAGIEL ELEKTRYCZNY (wraz z lokalem) z powodu wyjazdu do sprzedania. Dowiedzieć się: ul. Uniwersytecka 9 m. 22.

SPRZEDAM letnisko przysposobione na zimę nad Wilnią koł. przystanku Santoka. Szczegóły — Ciasna 3—5, godz. 2—5.

Nauka i Wychowanie

POMOC W NAUCE i przygotowanie do egzaminów w zakresie wszystkich klas gimnazjum i liceum. Opłata niska. Suwalska 7-3 (koło ul. M. Pohulanka), godz. 2—4.

PRACA

POSZUKUJĘ posady wychowawczyń do dzieci w mieście lub na wyjazd. Oferty: ul. Konarskiego 8-a m. 1.

MIERNICZY lub technik innej pokrewnej specjalności obznajomiony z pomiarami gruntów potrzebny. Oferty do „Kurjera Wileńskiego” dla „Geodety”.

PRZEDSIĘBIORSTWO techniczne przyjmie ucznia za opłatą. Referencje poważne. Gdańska 6—14, Wojciech Topolewicz.

POSZUKUJEMY zdolnych agentów na wynagrodzenie prowizyjne. Zgłośz. do Adm. „K. W.” w godz. 10—12.

BARDO ENERGETYCZNY i doświadczony zarządzający, przyjmie pod zarząd lub dzierżawę dom, gwarantując wyzyskanie dochodowości w 100%. Zgłoszenia do Administracji „K. W.” pod „Renta”.

POTRZEBNA mamka, młoda, zdrowa. Zgłosić się na Makowej 13—3, godz. 10—11 rano i 4—5 po południu.

POTRZEBNY zaraz starszy, zamożny służący, trzeźwy, uczciwy. Odpisy świadectw: Zarząd majątku Raków K. Staszowa. Nieuwzględnione bez odpowiedzi.

PRZYJMĘ ucznia do nauki tapicerskiej. Kraków, Długa 10.

BARANOWICKIE

DR MED. **Artur Glasman**

z Warszawy choroby nerek pęcherza i dróg moczopłciowych przybył do Baranowicz. Przyjmuje od 6—7 wiecz, Hoovera 7, tel. 152.

O rozwój medycyny pracy

Do zagadnień, na które nie zwrócono u nas dość pilnej uwagi należy sprawa chorób i uszkodzeń zawodowych. Wprawdzie ustawa o ubezpieczeniu społecznym z 1933 roku zawiera listę chorób — poszerzona ostatnio rozporządzeniem Rady Ministrów z września 1937 roku — z tytułu których dokonywane są wypłaty odszkodowań z funduszu ubezpieczenia od wypadku i chorób zawodowych; wprawdzie na lekarzy został nałożony obowiązek zgłaszania stwierdzonych lub podejrzanych przypadków tego rodzaju schorzeń, jednak, mimo ustawowego uregulowania sprawy chorób zawodowych — praktycznie, na odcinku lekarskim, leży ona u nas ciągle jeszcze odłogiem.

Przyczyna tego stanu tkwi w braku dokładnej znajomości zagadnienia chorób zawodowych, w nieprzygotowaniu świata lekarzkiego do pracy w tej dziedzinie wiedzy specjalistycznej, oraz w braku ośrodków i placówek klinicznych, gdzie choroby te byłyby studiowane i badane. Lekarze w Polsce nie mają jeszcze pola do ewentualnej specjalizacji w tym zakresie podczas gdy w państwach zachodnich od szeregu już lat postępuje intensywny rozwój zagadnień medycyny pracy.

Potrzeba jednak rozbudowy u nas i tej gałęzi wiedzy lekarskiej jest bardzo duża, zwłaszcza w ubezpieczeniach społecznych, których lekarze mają ciężkie obowiązki nie tylko już w zakresie samego leczenia, ale i w orzecznictwie, od którego zależy wysokość renty czy przyznanie odszkodowania ubezpieczonemu. Na problem rozbudowy kwestii chorób zawodowych zwracają obecnie ubezpieczenia społeczne coraz większą uwagę; z inicjatywą Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i w drodze porozumienia z I Kliniką Chorób Wewnętrznych im. J. Piłsudskiego w Warszawie został niedawno utworzony przy niej ośrodek badawczy i leczniczy schorzeń zawodowych. Celem jego nie tylko sprawa badań naukowych, przyczyn i warunków powstawania chorób zawodowych, badań ich istoty, sposobu leczenia i zapobiegania, ale również kwestie kształcenia lekarzy dyplomowanych na specjalistów w tej dziedzinie. rozpraszania wiedzy o niej itp. Ośrodek, czynny już od początku roku bieżącego, rozporządza zarówno pewną ilością łóżek klinicznych dla chorych leżących, jak i ambulatorium, które ma za zadanie przeprowadzać wszystkie, niezbędne badania naukowe dla rozpoznawania i wyjaśniania istoty choroby, udzielać chorym odpowiednich wskazań, prowadzić leczenie, dokonywać badań pomocniczych itp. Z.U.S., poza finansowym poparciem ak-3, tak leczniczej jak i naukowej, zajął się sprawą kierowania chorych na choroby zawodowe do tego ośrodka.

Utworzenie ośrodka badawczego i leczniczego chorób zawodowych przy I Klinice Chorób Wewnętrznych jest zasadniczo zapoczątkowaniem działalności w zakresie medycyny pracy, która w myśl zamierzeń Z.U.S. będzie coraz bardziej rozbudowywana; stosownie do tego został również zreorganizowany nowy ośrodek — ośrodek chirurgii przy II Klinice Chirurgicznej w Warszawie. Rozwój całej tej pracy naukowej, nastawionej na rozpoznanie i właściwe leczenie wszelkich schorzeń zawodowych, przyczyni się niewątpliwie i to w krótkim czasie do usprawnienia zadań zaniehdanej u nas medycyny pracy.

Zakłady Graficzne „ZNICZ”

Wilno, Biskupia 4, tel. 3-40

Dzieła książkowe, druki, książki dla urzędów państwowych, samorządowych, zakładów naukowych. Bilety wizytowe, prospekty, zaproszenia, afisze i wszelkiego rodzaju roboty w zakresie drukarstwa

WYKONYWA

PUNKTUALNIE — TANIO — SOLIDNIE

BIURO OGŁOSZEN J. KARLIN

Wilno, Niemlecka 35, tel. 605

OGŁOSZENIA DO WSZYSTKICH PISM DOGODNE WARUNKI

Popieraj handel krajowy!

REDAKCYJNY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślak — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika”; Witold Kiszkis — wiad. gospodarcze i polityczne (depezesowe i tele.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego”; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikuiko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Nieciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Święcicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4

Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu

Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30

Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicz, Ułańska 11; Luck, Wojewódzka 5.

Przedstawicielstwa: Nieswież, Kleck, Sionim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY

miesięcznie: z odnośnieniem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych” nie przyjmujemy. Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależy tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-linowy, za tekstem 10-linowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—20.